

Tiftik meselesi: 1

Millî Bir Servet

Bugün kıymetçe hiç olan tiftik 50 - 60 milyon liralık bir servet yapılabilir

Memleketimize mahsus milli mahsulât sayılırken filân veya falan vilâyetlerin tütününden, İzmirin üzümünden, Aydının inciriden, Adananın pamuğundan, Bursanın ipeğinden, Trabzon ve Giresonun fındığından bahsedebiliriz. Fakat tiftiği asla hatırıma getirmeyiz. Halbuki tiftik Türkiye için hakikaten en esaslı bir servet menbaıdır. Hem de tütün gibi sadece insanların keyfine, ipek gibi süsüne, üzüm, incir ve fındık gibi gıda olmakla beraber bir dereceye kadar zevkine yarıyan şeylerden değildir. Doğrudan doğruya ekmekten sonra gelen esaslı ihtiyaçları tatmine hizmet eden bir maddedir.

Sonra tiftik bir çok kimsele-
rin zanettiği gibi yalnız Ankara
ve civarına da mahsus değildir.
Tiftik keçisi öteden beri bütün
orta Anadolunun buğdaydan
sonra yegâne geçim vasıtasıdır.
Ankaradan başka, Kastamonu,
Konya, Eskişehir, Afyon kara-
hisar, Çangırı, Çorum, Yozgat,
Bolu, Kütahya, Kırşehir, Aksa-

ray, Mardin, Sinop, Niğde, Bile-
cik, Sivas ve Zonguldak vilâyet-
leri bununla hala alâkadar bu-
lunmaktadır.

Daha bir kaç sene evvel tiftiğin okkası (250-300) kuruşa satılırdı. Geçen sene bu fiyat (90 120) kuruşa kadar indi. Bu sene ise (25) kuruşadır. Hatta köylü (20) kuruşa malını vermek istediği halde alacak müşteri bulamamaktadır. Binaenaleyh iki üç sene evvel memleketimize hariçten en aşağı (7-8) milyon lira getiren bu milli servetin kıymeti bu gün sıfıra düşmüştür. Acaba bunun sebebi nedir?

Bunların sebebi doğrudan doğruya cihan buhranıdır. Tiftik esas itibarile şimdiye kadar memleketimizde kullanılmıyordu. Umumiyetle harice, bilhassa İngiltereye sevk olunuyordu. İngiliz fabrikaları işlemekten kalmıca tabii bu malın satışı da durdu. İngilizler (Kap) müstemlikelerinde yetiştirdikleri tiftiklerle iktifa ediyorlar.

Hiç olmazsa umumi harpten
Mehmet Asım
[Altıncı 2 inci sayfada]

Sessiz bir kongre !

Dün Sağlık ve Dilsizler cemiyeti senelik kongrelerini yapmışlar. ve azanın harareti müzakerelerine rağmen salonda çıt bile olmamıştır. Bu enteresan kongrenin tafsilâtını dördüncü sayfamızda bulacaksınız. Resmimiz toplantıda bulunanlardan bir kısmını gösteriyor.

İsveç grubu mümessillerile müzakere devam ediyor

Grup mümessilleri Ankaradan geldiler

Fevzi Pş., Diyarbakir Filyos şimendüfer hattını yapan İsveç gurubunun mümessilleri dün sabah Ankaradan şehrimize gelmişlerdir.

Mümessillerden M. Kampman istasyonda kendisiyle görüşen bir muharririmize Ankarada hükümetle yapılan müzakereler hakkında şu izahatı vermiştir:

— Tediyat meselesi etrafında Türk hükümetiyle yaptığımız müzakereler dostane bir şekilde cereyan etmektedir. Fakat bu müzakerelerden henüz bir netice alınmış değildir. Bunun için birkaç güne kadar tekrar Ankaraya gideceğiz. Türk hükümeti şimendüfer inşaatı mukabilinde bize senede verilen 15 mil-

yon liralık taksitin indirilmesini ve taksit müddetlerinin uzatılmasını istemektedir. Fakat şimdiki halde bundan sonra senede verilecek taksit hakkında bir rakkam tesbit edilmemiştir.

Bu sayımızda Futbol işleri Nasıl düzelir?

— Beşinci sayfada —

Japonyada faşizm

— Altıncı sayfada —

Altınlar kalesi!

— Altıncı sayfada —

İş kanunu Lâyihasının metni

— Altıncı sayfada —

Kıraat kitapları

Tasavvurdan bu sene için vaz geçildi

Ankaraya giden kitapçılar heyeti dün şehrimize döndü

Mektep kıraat kitaplarının maarif vekâletince teşkil edilecek hususî bir komisyon tarafından yazılacağı ve devlet matbaasında bastırılarak mekteplerde yalnız bunların okutulacağı haberleri üzerine teşebbüsatta bulunmak üzere Ankaraya giden İbrahim Hilmi, Tefeyyüz, Kanaat, Ahmet Halit kütüphaneleri sahipleriyle Resimliay şirketi müdürü dün sabah şehrimize dönmüşlerdir.

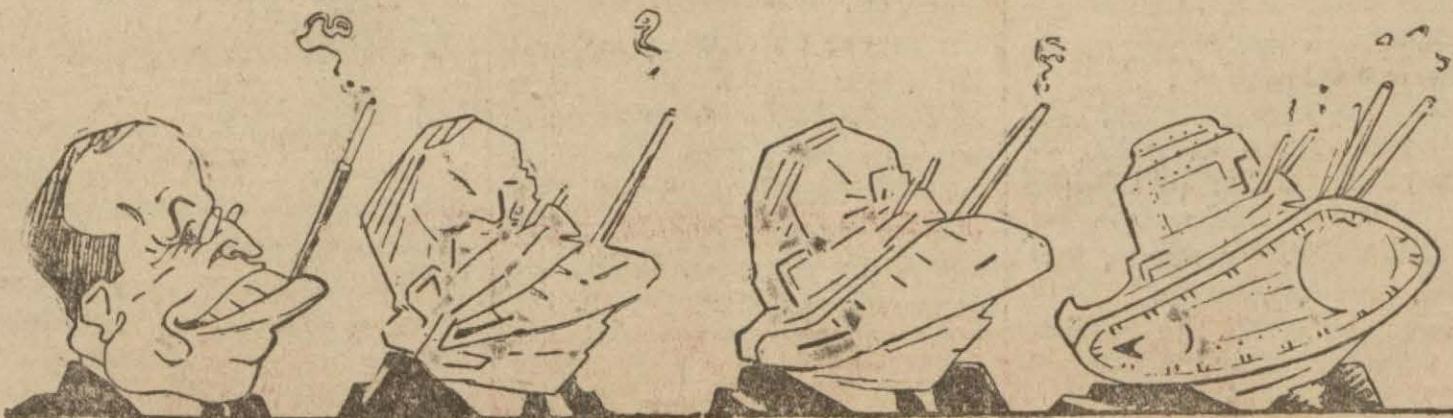
Gelen heyetten Ahmet Halit B. bir muharririmize aldıkları netice hakkında şunları söylemişlerdir:

— Ankarada maarif vekâletine müracaat ettik ve noktai nazarımızı izah ettik. Vekâlet talebimizi kabul etti. Mektep kıraat kitaplarının maarif vekâleti tarafından tanzim edilmesi tasavvurundan bu sene için vazgeçilmiştir. Bu suretle elimizde bulunan mektep kitaplarını bu ders senesinde satabileceğimiz için zarardan kurtulmuş oluyoruz.

İdman Şenlikleri

Maarif vekâleti tarafından, her sene mekteplerin iştirakiyle yapılacak jimnastik şenlikleri için bir talimatname hazırlanmıştır. Şenlikler her sene Mayısın üçüncü, hava yağışlı olduğu takdirde dördüncü cuma günü yapılacak, programda yazılı idmanlardan başka müsamere verilmeyecektir. Talebe şenlik sahasına beyaz gömlek veya fanila, erkekler beyaz keten pantolon kızlar lacivert Plis etekle çıkacaklardır. Yaşları 14 den küçük olanlar şenliklere iştirak ettirilmeyeceklerdir.

Fransız başvekili Tardiyö'nün istihalesi !

— Dünya değişiyor derler, sadé dünya değişmez, insan da değişir. "Huma., gazetesinden

Balkan haftası Programı hazırlandı

Posta ittihadı kararlarını evvelâ Yunanistanla biz tatbik edeceğiz

Balkan birliği fikri etrafında altı balkan memleketinde tazahurat yapılmak üzere hersene bir balkan haftası tertip edildiği malumdur. Geçen seneki balkan haftasında şehrimizin balkan turizim meseleleriyle meşgul olunmuş ve balkan turizim federasyonu kongresi burada toplanmıştı.

Türk Balkan birliği grubu bu seneki Balkan haftasında şehrimizde iktisadi ve sınaî meseleler etrafında konferanslar verilmesine ve tezahurat yapılmasına karar vermiştir.

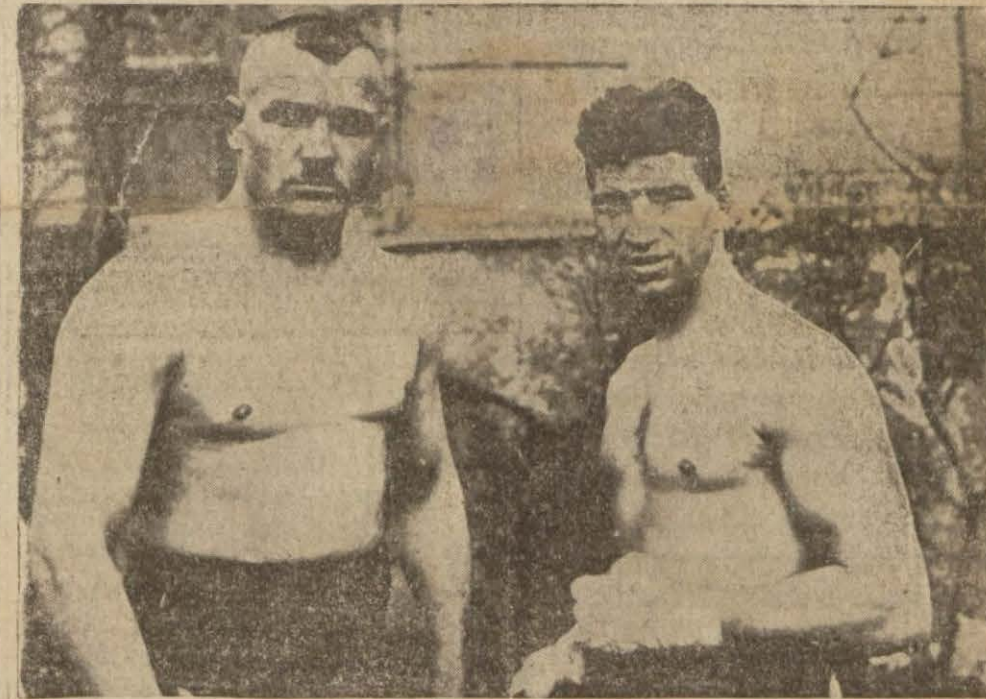
Milli grubumuzun reisi Trabzon meb'usu Hasım beyle umumi kâtibi Afyonkarahisar meb'usu Ruşen Eşref bey hafta içinde

Balkan birliği Türk grubu reisi **Hasan B.** memleketimizde yapılacak tezahuratın programını hazırlamış. (Lütfen sayfayı çeviriniz)

Görülmemiş bir maç!

Boksörle pehlivan nasıl karşılaştılar ?

Dün Cemal pehlivanla Fransız boksörü Franki Marten karşılaşmışlar ve çok vurma neticesi kolu çıkan Franki hükmen mağlup addedilmiştir. Bu enteresan maç hakkındaki tafsilâtı beşincide spor sayfamızda bulacaksınız. Resmimiz Cemal pehlivanla Fransız boksörünü gösteriyor. Küçük cüsselisi Frankidir.

Yunan meclisinde çok şiddetli bir münakaşa

Çaldaris Venizelosu itham etti, Venizelos cevap verdi

Atina, 1 (A.A) - Atina ajansı bildiriyor:

Meb'usan meclisinde M. Venizelosla M. Çaldaris arasında çok şiddetli bir münakaşa olmuştur. M. Çaldaris M. Venize-

losu 1920 de hariçte bulunurken Kral Kostantin hükümetinin siyaseti aleyhinde çalışmakla itham eylemiştir. M. Venizelos vesaika istinaden mezkûr tarihte lâalettayin bir fert gibi ecebî memleketlerde bulunduğu söylemiş ve demiştir ki:

"Ben Yunanistanın menafine çalışıyordum. Fakat, o zaman iktidarda bulunan Kral Kostantin hükümeti gerek benim hizmetlerimi, gerek Türkiye ile sulh akti hususunda İngilterenin tavassutunu reddetti. Ve sonra da malûm olan felâket vuku buldu. "

M. Vnizelose ihtilâl esnasında (Lütfen sayfayı çeviriniz)

Kitap kuponarımızı biriktiriniz!

lardır.

Haftanın hangi tarihte başlayacağı kat'i surette malûm olmakla beraber herhalde mayıs ayı içinde olacağı muhakkaktır. Üçüncü Balkan konferansının reisi olan Romen milli grubu reisi M. Pella yakında bütün Balkan memleketlerinde aynı zamanda yapılacak olan Balkan haftasının başlangıç tarihini millî grubların riyasetlerine bildirecektir. Millî grubumuz tarafından hazırlanan programda o vakit resmen ilân edilecektir.

Balkan haftasında, Atınada umumî sıhhat, Sofyada ictimai siyaset, Belgratta balkanları alâkadar eden hukukî meseleler, Bükreşte turizm ve balkan talebe birlikleri hakkında konferanslar verilecektir. Arnavut grubu balkan haftasında ne yapmak tasavvurunda olduğunu bildirmemiştir.

Tük millî grubu balkan haftası zarfında iktisadî ve sınaî meseleler etrafında konferanslar verileceği gibi ayrıca bir şehrimizde bir Balkan ticaret ve sanayi odası açılmasını, ikinci Balkan konferansında teşkili kararlaştırılan Balkan bütün ofisinin açılma merasiminin yapılmasını ve gene Balkan konferansının kararlarından olan Balkan posta ittifadının filiyat sahasına çıkarılmasını temine çalışacaktır. Balkan memleketleri arasında yapılacak posta nakliyatının diğer cenebi memleketler için tatbik edilen tarifeden daha ucuz bir tarifeye tabi tutulması esasına müstenit olan Balkan posta ittifadının altı Balkan memleketi tarafından derhal kabul edilmesi kabil olmadığı takdirde memleketimizle Yunanistan arasında tatbikine başlanacaktır.

Riyaseticümhur Umumî kâtipliği

Ankaradan verilen malumata göre, bir kaç gün evvel şehrimize gelerek Ankaraya giden Kâbil sefirimiz Hikmet bey riyaseti cümhur baş kâtipliğine tayin edilmiş ve vazifesine başlamıştır.

Limanda bir kaza

Dün akşam üstü limanda bir kaza olmuştur. Köprüden kalkarak Haydarpaşaya giden Heybeliada vapuru liman şirketinin Sirkeciye gelmekte olan Zaman motoruna çarpmış ve motörün kaptanı ile iki refiki Şirketi hayriyenin şamandırada bağlı bir vapuruna atlamaya muvaffak olmuş, motor batmıştır.

Şehir meclisi

Şehir meclisi bugün Nisan devresinin toplanmalarına başlanacaktır. Bu devrede intaç edilecek işlerin en başında bütçe vardır.

kurşunna dizilen Gunaris ve arkadaşlarının hatırasını taziz etmiş ve demiştir ki:

"1922 ihtilâlini yapanlar bugün yüksek mevki işgal ediyorlarsa bu onların Gunarise karşı olan hareketini tasvip ettiğime hiçbir vakit delâlet etmez. Biz memleketi kurtaran ihtilâl ruhuyla kırım ve onların eserini temizliyoruz."

Dahillik ve Harici

Telgraf Haberleri

Prens Nikola Romanyaya dönüyor

Bükreş, 1 (Vakit)—Hanedan-dan olmayan bir kadınla evlendiği için Romanyayı terketmeğe mecbur olan prens Nikolas bir kaç güne kadar Paristen Bükreşe dönecektir. Prens bütün hakları iade edilecektir.

Sinemada bir facia

Zagreb, 1 (Vakit) — "Star", namındaki sinema atelyesinde bir yangın çıkmış ve bina tamamıyla yanmıştır. Bu faciada atelyede bulunanlar kendilerini buluncukları katlardan aşağıya atmak mecburiyetinde kalmışlardır. 4 ölü ve 29 ağır yaralı tesbit edilmiştir. Enkaz altında daha bir hayli ölü olduğu tahmin edilmektedir.

Şüphelilerle Dolu bir gemi!

Atina, 31 — Sacco namındaki Arjantin gemisi, Arjantinde oturmaları arzu edilmiyen 250 kadar mücrim ve şüpheli kişilerle dolu olarak Akdenize gelmiş ve bunları çıkaracak bir liman aramaya başlamıştır.

Vapur evvelâ Marsilya limanına uğramış fakat Fransız hükümeti bu eşhasın karaya çıkmalarına müsaade etmemiştir.

Yunan hükümeti, bunlar arasında Yunan tebaasından olanlar varsa Pire limanında karaya çıkmalarına müsaade edilmesine karar vermiştir. Bunlar hükümete teslim edileceklerdir.

Madrid elçiliğimiz

Ankara, 1 — Tasarruf dolaşısıyla bazı sefaret ve konsoloslanelerimizin ilga edileceği ve Madrid orta elçiliğimizin de bu meyanda bulunduğu söylenmektedir.

Malta bizimdir!

Bir italyan nazırı böyle söylüyor

Geçenlerde İtalya dahiliye nazırı Sinyor Giunta Maltaya uğramış ve orada İngilizler tarafından hiddetle karşılanan beyanatta bulunmuştu. Sinyor Giunta'nın sözleri, Maltada ikamet eden İtalyanları tahrik mahiyetinde görülüyor ve İngilizlerin Maltada İtalyanca tedrisatını kaldırmaları şiddetle tenkit olunuyordu. Fakat Sinyor Giunta, Maltayı terketmeden evvel irat ettiği ikinci bir nutukla İngilizlerin hiddetini kat kat arttırmıştır.

(Malta Journal) ın hadise hakkında verdiği malûmat şu mahiyettedir:

"Sinyor Giunta İtalyan konsolosiyasıyla Malta faşistleri kâtibi tarafından, istikbal edilmiş, bunların siyah gömleklili olmalarından dolayı İtalyan konsolosiyası, nazırı teskin için uğraşmışsa da nazır sükkünet bulmamış ve kâdini istikbal edenlere "Koyun gibi adamlarsınız Özur kabul etmem. Biz bu İngilizlere faşistliğin ne olduğunu öğretmeliyiz."

Konso'os, İtalyan nazırını tekrar teskin etmeye çalışmışsa da nazır ona: "Biz burada İtalyada Afrika imparatorluğumuzun kapısı önündeyiz. İtalyadayız, İtalyada," diye haykırmıştır.

İtalya hükümeti, bu beyanattın siyasi bir kıymeti olmadığını ilân etmiştir. Sinyor Giunta Maltadan Tirabulusa gitmiş ve oradan gönderdiği bir mektupta Maltada İtalyancayla İtalyan har-

Londra konferansı

Paris, 1 (A.A.) — Geçen hafta teati etmiş oldukları muhaberat mucibince Fransız ve İngiliz hükümetleri dört büyük devlet arasında yapılacak konferansın gelecek hafta Londrada toplanması hususunda mutabık kalmışlardır.

Japonlar mevzilerini takviye ediyorlar

Moskova, 1 (A.A.) — Şanghay dan bildirildiğine göre Japon kuvvetleri mevzilerini takviyeye devam etmektedirler. Çin kuvvetleri istikametinde siperler kazılmakta ve bu siperler müteaddit dikenli telle çevrilmektedir. Japonlar Şabey'de ikinci bir müdafaa hattı tertip etmişlerdir. 19 harp gemisinden mürekkep Japon filosu da Çintavya gelmiştir.

Cemiyeti akvam malî komitesinin kararları

Cenevre, 1 (A.A.) — Cemiyeti Akvam kâtibi umumiliği, maliye komitesinin Avusturya, Macaristan, Yuanistan ve Bulgaristanın mali vaziyetleri hakkında yaptığı tetkikatı muhtevî raporun metnini pek yakında Cemiyeti Akvam azasından bu'unan devletlere gönderecektir.

Konsay, 12 Nisanda mali komitenin raporunu tetkik için toplanacaktır.

Amerikada yeni vergiler

Vaşington, 1 (A.A.) — Bütçe'nin tevzini için lüzumlu görülen yeni vergilerin yekûnu 1 milyar 241 milyon dolara baliğ olmaktadır.

Meb'usan meclisi, şimdiye kadar bu miktarın 1 milyar dolarını kabul ve tasvip eylemiş bulunmaktadır.

Bir casusun tevkifi

Nansi 1 (A.A.) — Şüpheli vaziyette görülen Lüksenburglu bir kadınla bir erkek tevkif edilmiştir. Kadın Almanya hesabına casusluk ettiği, fakat dostunun meseleyle alâkadar olmadığını itiraf etmiştir.

İstihkâmların plânlarıyla muazzam bir muhabere dosyası istirdat olunmuştur.

Bir Rus tayyareci kutba hareket etti

Moskova, 31 (A.A.) — Maruf tayyareci Cuknovski, Igarka, kutup tatkısı seyahati için bugün üç motörlü bir tayyareyle Moskova merkez tayyare istasyonundan hareket etmiştir. Seyahatin güzergâhı şu olacaktır:

Moskova - Kazan - Sverdlovski - Kurgan - Omsk - Novosibirsk - Krasnoyarsk - Potkamen - Naya - Tunguska - Ikarga. Mesafe 6,000 kilometredir. Uçuş 40 saat devam edecektir.

Tuna devletleri iktisadî federasyonu

Fransa, Almanya ile İtalyanın işe iştirak etmelerini istemiyor

Tuna devletleri arasında iktisadî bir federasyon vücade getirmek için Fransa tarafından vuku bulan teşebbüs, İngiltere ile Fransa arasında konuşulacak ve iki devlet arasında bu mesele üzerinde bir itilaf husulünden sonra aynı mesele diğer devletlerle görüşülecektir.

İngiltere hükümeti, Fransa ile arasında vuku bulacak müzakerata Almanya ile İtalyanın iştirak etmesini de teklif etmişse de onun bu teklifini Fransada iyi telâkki olunmamıştır.

Paris mabaui, bu mesele üzerinde evvelâ İngiltereyle Fransa arasında bir itilaf husulüne taraftardı. Fransızlara göre Tuna devletleri arasında bir federasyon vücade getirmek için bütün mali yüklerini Fransayla İngiltere yüklenenecekti. Çünkü bu devletler, her şeyden evvel büyük istikrazlar isteyeceklerdir. Bunun için Almanya ile İtalyanın işe karışmaları bu iktisadî teşebbüse siyasi ihtiraslar karışdıracaktır. M. Tardiyöysa bu teşebbüste iktisadi endişelerin her şey fevkinde tutulmasına taraftardır.

sının muhafazası lehinde sözler söylediğini, İngiltere İtalya dostluğunun bunun için bir zaman teşkil etmekte olduğunu ilâve etmiştir.

Temps gazetesine göre bugün Londraya gitmesi beklenen M. Tardiyönun, dört devlet mümessilinin iştirakile toplanacak bir konferansa iştirakinin şüpheli olduğunu söylemektedir.

Fransızları, Alman mümessillerinin konferansa iştirak etmelerine aleyhtar eden en mühim sebep, Almanyanın Tuna devletleri federasyonu içinde liderlik vaziyetini Fransanın elinden almaları ihtimalidir.

"Temps,, le diğer Fransız gazetelerinin mütaleasına göre İngiltere, Fransa, Almanya ve İtalya mümessillerinin içtimaî ancak 11 Nisanda, Almanya da intihabatın icrasından ve Cenevrede terki teslihat konferansının toplanmasına başlamasından sonra mümkün olacaktır.

Hindistanda Vaziyet

Yeni Delhi, 1 (A.A.) — Hint Prensleri meclisi, umumî vali nazır bulunduğu halde, akdettiği bir içtimada mevcut muahedeler ve dalili hakimiyet halkında kendilerine fevkalade teminat verilme şartıyla Prenslerin Federasyona girmeğe hazır olduklarına dair olan bir karar suretini ittifakla kabul etmiştir.

Millî bir Servet

[Baş makalemizden mabaat]

evvel Ankaradaki hıristiyanlar tiftikten buluz, şal, eldiven, masa ve karyola örtüsü gibi eliğleri yaparlardı. Bilâhare bu da unutuldu. Şimdi tiftiğin ne dahilide, ne hariçte sarfiyatı yok gibidir. Onun içindir ki kıymeti de sifira doğru inmektedir.

Şayamı dikkat nokta şudur ki tiftik keçisi koyun gibi sütünden, yağından istifade edilir bir hayvan değildir. Bu keçinin yalnız tiftiği alınır. Sütü kuzusuna ancak kâfi gelir. Bir koyun asgari bir hesapla sahibine senede beş altı lira varidat getirdiği halde tiftik keçisinin bütün verimi senede bir okka tiftikten, yani bugün (20) kuruştan ibarettir. Halbuki bu hayvanın senede yalnız sayım vergisi 40 kuruştur. Demek ki bugün tiftik keçisinin sayım vergisini bir senenin hâsılatı karşıyamamakta, fazla olarak sahipleri ceplerinden (20) kuruş daha ilâve etmektedir.

Bunun için bu sene köylüler tiftiklerinin vergisinden kurtulmak maksadiyle keçileri sürü sürü kesmeye başlamışlardır. İşte bugün büyük iktisadî tehlikelerden biri de budur. Çünkü bu hal devam ederse bir kaç sene içinde Türkiyede tiftik keçisinden eser kalmıyacaktır. Türkiyeye mahsus olan bu hayvan ırkının kökü kuruyacaktır. Bu vaziyeti nazarı dikkate alarak Ankara (Tiftik cemiyeti) son günlerde hükümet nezdinde teşebbüsatta bulunmuş, her şeyden evvel tiftik neslinin memlekette bakasını temin etmek için hayvan başına alınan sayım vergisinin her sene tiftiğin İstanbul piyasasında alım satım fiyatına nazaran meselâ yüzde yirmi beş gibi muayyen bir nisbet dairesinde tayin edilmesini istemiştir.

Hakikati halde tiftik keçisiyle diğer cins davarlar arasında varidat noktai nazarından büyük bir fark olunca, tiftik keçisinin tüyünden başka para getirir hasılatı olmayınca bu teklifi ciddi surette tetkik etmek lâzım geliyordu.

Bununla beraber meselenin asıl mühim noktası bu cihet değildir. Tiftik denilen mahsulü kıymetlendirmek bir ihtiyaç ve zaruret olmuştur. Ve tahakkuku çok müşkül olmayan bu ihtiyacın temini halinde tiftik keçisi Türkiye için senede birkaç milyon lira değil, en aşağı bir hesapla 50-60 milyon lira kıymet ifade eden bir servet olacaktır. Bunun neticesinde devlet hazinesi de her sene bu maldan gene en aşağı bir hesapla 10-15 milyon lira varidat alacaktır.

Mehmet Asım

(Yarın : İkinci makale)

Tahdit Konferansında

Silâları tahdit konferansının ikinci safhasında hükümetimizi Sivas meb'usu ve hariciye encümeni mazbata muharriri Necmettin Sadık ve Bren sefirimiz Cemal Hüsnü beyler temsil edeceklerdir, Kendilerine müşavirlerden Abdülhak bey refakat edeceklerdir. Askerî müşavirlerimiz avdet etmektedirler.

Necmettin Sadık bey Cenevre ye gitmek üzere dün Ankaradan şehrimize gelmiştir.

GÜNÜN
SİYASETİ

Doların sukutu

Amerikabütçesindeki
açık nasıl kapatılacak

Amerika mümessiller meclisi 1932-1933 bütçesinin açığını kapamak için hazırlanan planları, büyük bir ekseriyetle reddetti. Hazırlanan plana göre, satılan mamul mevat üzerine yüzde 2,25 nisbetinde bir vergi tarh olunacak ve bu suretle (500) milyon Dolarlık varidat temin edilecekti. Meclis, hararetle bir münakaşadan sonra bu teklifi reddettiğinden bütçe açığının nasıl kapatılacağı anlaşılmamaktadır.

Bu yüzden Amerika doları düşmeye başlamıştır.

Sebebi ecnebi memleketlerde ellerinde dolar bulunanların Amerikanın bütçesini tevzin etmekten aciz kalacağını düşünerek mevcut dolarlarını piyasaya çıkarmalarıdır.

Amerika meclisi, mamul mevaddan vergi tarhını münakaşa ederken, çok mühim hadiseler sahne olmuş, mecliste şiddetli münazaalar ve intizamsızlıklar hüküm sürmüştü, birçok aza bu paranın münhasıran zenginlerden alınması için tekliflerde bulunmuşlardır.

Amerika efkârı umumiyesi bir taraftan bütçenin tevzin edilememesi yüzünden teessür duymak, bir taraftan da mecliste fırkacılık sisteminin bozukluğundan ızdırıp duymuştur.

Çünkü mamul mevat satışından yüzde 2,25 nisbetinde vergi teklifi mecliste ekseriyet teşkil eden demokratlar tarafından alınması teklif olunmuş, Cümhur reisi tarafından kabul edilmiş, Cümhur reisinin Cümhuriyet fırkasını temsil eden müşavirleri ve aynı fırkanın meclisteki liderleri tarafından tasvip olunmuştu.

Bu itibarla satış vergisinin kabulüne muhakkak nazariyle bakılıyordu. Onun kabul olunmamasının sebebi, iki fırkaya mensup azanın, fırka disiplinine riayet etmiyerek teklif aleyhinde rey vermeleridir.

Amerika cümhur reisi bu vaziyet karşısında bir beyanname neşrederek, milletin bütçesini tevzin etmesinin, millî müşkülâtı bertaraf etmek için zarurî olduğunu, buna imkân olmadığı takdirde buhranın boyuna devam

Günün Haberleri

Telefonlardan
Şikâyet şikâyet
üstüne!

Depolarda muhafaza edilen telefonlar bile konuşuyormuş

Telefon şirketine karşı belediye müfettişlerinden Ali Yaver bey tarafından yapılan cürmü meşbut hadisesinden sonra yaptıkları telefon mükâlemelerine dikkat eden bir çok aboneler fazla mükâleme yazılması hususunda gösterilen maharete artık aldanmaz olmuşlardır. Son günlerde bu şekilde fazla mükâleme kaydedildiğini bulanlar arasında doktor Fahrettin Kerim bey ile Kadri Raşit paşa ve Aptullah Cevdet bey de vardır. Kadri Raşit paşa başına gelen hadiseyi şu şekilde anlatmaktadır:

— İki buçuk ay Avrupadaydım. Bu müddet içinde telefonum şirket deposuna teslim edilmişti. Döndüğüm vakit benden 60 fazla mükâleme ücreti istenildi. Bunun sebebi işittiğime göre şudur:

Şirketin santralinde mükâlemeleri kaydeden alet kanunvevelde bozulmuş ve hiç bir mükâleme kaydetmemiş. Şirket bu zararı her aboneden fazla mükâleme ücreti almak suretiyle telâfiye çalışıyormuş!

Aynı şekilde fazla para talebi karşısında kalan Fahrettin Kerim beyse kısaca şunları söylemiştir:

— Telefon şirketinden dad bir, feryat iki fazla ne söyleyeyim?..

Aptullah Cevdet bey de yaptığı telefon mükâlemelerini bir deftere kaydetmek itiyadında olduğunu söyledikten sonra demiştir ki:

— 22 şubatta şirkete kaç mükâlemem daha kaldığını sordum. Benim hesabıma göre 129 mükâleme daha olması icap ederken şirket bana ancak 25 mükâleme hakkım kaldığını bildirdi. Hayret ettim. Ve ihtiyatlı davranmaya karar verdim. Bir hafta sonra şirket 68 fazla mükâleme olduğunu gösteren bir fatura gönderdi. Halbuki bu müddet zarfında telefonum daima kapalı kalmıştı. Müddeiumumiliğe müracaat etmeyi düşünüyorum.

Roma sefirimiz değişecek mi?

Roma sefirimizin bir başka vazifeye tayin edileceğinden bahsedilmektedir.

edeceğini söylemiştir.

Amerika meclisinde geçen hadisenin ilk mühim izi, Doların sarsılması olmuştur.

Bu vaziyet karşısında hükümetin yeni vergi üzerinde ısrar ederek onu kabul ettirmesi ve bu suretle bütçeyi tevzin etmesi çok muhtemeldir.

Talililer

İş bankasının kumbara piyankosu çekildi

İş bankası kumbara piyankosu Ankara'da çekilmiştir. Kazananlar şunlardır:

750 liralık ikramiye İstanbul'da 19772 hesap numaralı Mecide Mümtaz Hanıma, 250 lira Ankara'da Gönül Mehmet Ali Hanıma çıkmıştır.

100 lira kazananların isimleri şunlardır:

Manisada 113 Ali Bey, İstanbul'da 15910 Kadri Bey, Balıkesirde 410 Nazmi Bey, Adapazarında 120 İsmail Bey, İstanbul'da 31706 Tarık Salih Bey, İstanbul'da 21674 Hâlet Abdülkadir Bey, İstanbul'da 21759 Hatice Salih Hanım, Bursada 11097 Sabri Bey, İstanbul'da 22970 Behar Efendi, Ispartada 103 Süheylâ Hanım.

50 şer lira kazananlar:

İstanbul'da 12251 Kadri Asaf Bey, İstanbul'da 31531 Korin Hanım, İstanbul'da 12725 Fatma Handan Hanım, İstanbul'da 27571 Neriman Cemal Hanım, Beyoğlunda 1091 Bhnor Efendi, Ankara'da 5964 Ekrem Mehmet Bey, Ankara'da 31008 Türkân Hanım, Beyoğlunda 82 Ivanof Efendi, Beyoğlunda 12097 Meliha Hanım, Orduda 478 İvret Hanım.

Poliste:

Tramvaydan atlamanın feci neticeleri

Dün Sirkeçiden Topkapıya giden 66 numaralı tramvaydan Safer isminde bir şahıs Taşmektepe atlamak istemiş ve müvazenesini kaybederek yere düşmüştür. Neticede Safer Ef. nin ayağı kırılmış ve tedavi edilmek üzere Gureba hastanesine yatırılmıştır.

Bir şüphe

Beyoğlunda tiyatro sokağında 44 numarada oturan madam Kattina polise müracaat ederek dolapta bulunan bir pırlanta yüzükle elmas taşlı bir pandantif ve bir altın kadın saatinin çalındığını haber vermiştir. Madam bunların, oğlu on bir yaşlarında Todoriyle bir arkadaşı tarafından çalınmış olmasından şüphe ettiğini söylemiştir. Polis kadının

mete yazdım. Fakat o, hükümetten aldığı emirle geldiğini, gene hükümetten emir almadıkça bir tarafa gidemeyeceğini söylüyor ve yerleşiyordu.

Hatta vaktiyle, Muha'nın marmur ve canlı olduğu zamanlarda kim bilir hangi İtalyan tebaasının satın almış olduğu bir arsaya derhal bir konsoloshane binası yaptırılmaya bile teşebbüs ediyordu.

Keyfiyeti Babıâliye de yazdım. Gelen cevaplardan anlıyordum ki İtalya İstanbul'u bu hususta tazyik ediyor. O zaman öyle bir zamandı ki;

— Tebaan yok, tücarî bir alâkan da yok, orada başka hiç bir devletin konsolosu da yok, ve senin ne işin var? Denemez, dense de dinlenilemezdi.

Babıâli'den bir gece yarısı aldığım şifrede, (Muha İtalya konsoloshanesine birkaç kişinin silâh

Opera cemiyetinin
Dünkü
Konseri

Çok muvaffakiyetli oldu, sanatkarlar alkışlandı

Opera cemiyetinin ikinci konseri, dün saat on beş buçukta Alay köşkünde verilmiştir.

Konserde pek çok davetli hazır bulunuyordu. O derece de, ki salon, kâfi gelmemiş, konseri, kapının önünde, ayakta dinleyenler olmuştur.

Evvelâ darülfunun ruhiyat müderrisi Mustafa Şekip Bey, Musikinin ehemmiyetine, bu arada operanın bir ihtiyaç olduğuna dair konferans vermiş, sonra üç kısma ayrılmış olan programdaki garp musiki üstatlarının muhtelif parçaları çalınmış taganni edilmiştir. Bunlardan başka programda A. Adnan Beyin bazı besteleri de mevcuttu.

Gerek bu parçalar, gerek diğer parçalar, ayrı ayrı alkışlanmış, konseri veren gençler takdir olunmuştur.

Gelen seyyahlar

Dün sabah İngiliz bandıralı Otronto vaporiyle şehrimize 550 İngiliz ve Amerikalı seyyah gelmiş, akşam üstü bugazde bir gezinti yaptıktan sonra Pireye hareket etmişlerdir. Oryantlayın kumpanyasına ait olan Otronto vapuru 20 bin tonluk büyük bir Trasatlantiktir. Seyyahlar arasında İngiltere ve Amerikanın bir çok tanınmış şahsiyetleri vardır. gemide İngiliz ailelerinden birine mensup olan Lady Maysin'le meşhur Colman fabrikalarının sahibi Mr. Colman bulunmaktadır.

bu müracaatı üzerine tahkikata başlamıştır.

Kadın döğen adam

Darülbeydi kapıcısı Ahmet Efendinin refikası Vefika Hanıma Enver isminde birisi sarkıntılıkla bulunmuş ve yüz vermemesi üzerine kadını döğmüştür.

Müteceviz polis tarafından yakalanmıştır.

Tehdit etti, yakalandı

Şehreminde Kasap mahallesinde Türbe sokağında arabacı Fahrettin isminde birisi, aynı sokakta oturan Mehmet Muhiddini sokakta taşla kovalyarak seni yaşatmayacağım diyerek tehdit ettiğinden yakalanmıştır.

attığı bildiriliyor ve failerin derhal derdesti ve şiddetle tecziyesi İtalya sefaretinin talebi üzerine, isteniyordu.

Muha'yla muhabereden sonra konsoloshaneyne yakın bir yerde silâh atıldığı fakat bunun konsoloshaneyne müteveccih olmadığını anladım ve aynı zamanda İtalya konsolosunun ya korkudan, ya hiç yoktan bir mesele çıkararak orada ikametini temine çalıştığına da anladım.

Fakat babıâliye bunu anlatmak müşküldü: Çünkü onlar da İstanbul'da İtalya sefaretine söz dinletmiyorlardı:

Sefaret: — Konsoloshanemize taarruz edilmiş faileri derhal bulacaksınız! Deyince akan sular duruyordu.

Bittabi Muha da silâh atanları da arıyorlardı, nihayet bu işle maznun dört kişi yakalandı. Kaymakam bu dört kişinin serian derdesti için yüz elli lira sarfettiğini, paranın gönderilme-

Fikir
Hayatı

Zeytin Dağı

Muharriri: Falih Rifkî

Büyük harbin son günlerinde "Ateş ve Güneş,, i yazan Falih Rifkî Bey bu defa Osmanlı imparatorluğunun Süriyede, Filistin'de ve Hicazdaki son senelerini tasvir eden müşahedelerini ve ihtiaslarını yazdı, "Ateş ve Güneş,, i de sonuna ilâve ederek güzel bir cilt halinde bastı. İşte büyük harp için edebiyatımızın hemen yegâne kitabı olan bu eser; "Zeytin Dağı,, dır.

Falih Rifkî Bey eserinin başında bu yazıları için:

— Ne tarih, ne hatıra yazıyorum: Bu sayfalarda bir zamanın portresini çizmeye çalışan sırasız ve tasnifsiz notlar okuyacaksınız..

Diyor. Fakat büyük harbin o feci günlerini yaşamış, hadiselerini hakikaten hissetmiş olanlar bu eseri okuyunca görecektir ki, bu sırasız ve tasnifsiz notlar içinde sıralı ve tasnifli şekilde yazılmış uzun sayfaların çok müşkülâtla ifade edileceği fikir ve hisler bazı kuvvetli bir kaç kelime ve cümle çerçevesi içinde sıkışmıştır.

Gene başlangıcında Falih Rifkî Beyin dediği gibi "Zeytin Dağı,, Cemal Paşa için yazılmış bir eser olmamakla beraber büyük harp Süriyesinin her bahsi ister istemez az çok ona temas etmektedir. Ve "Zeytin Dağı,, nın ihtiva ettiği tablolar Cemal Paşanın şahsî ve karakteri hakkında bir fikir edinmek ve hüküm vermek isteyenler için çok kuvvetli vesikalar dır.

Maamafih "Zeytin Dağı,, için de biz yalnız Cemal Paşayı değil, onun siyaset ve idare arkadaşları olan Talât ve Enver Paşaları da görüyoruz. Aynı zamanda bizzat Falih Rifkî Beyin o zaman henüz yeni yetişen şahsiyetini de buluyoruz.

Falih Rifkî'nin benliğinden eserinde bir seyler bulmak isteyenler bilhassa "Zeytin Dağı 1918,, Kasım Paşa, Çadır, Çatlak, Allaha ismarladık ve İstanbul parçalarını okumalıdır.

M. A

Paris Telefonu
Ve bir tekzip!

Dünkü sayımızda Parisle şehrimiz arasında telefon mükâlemesinin temin edildiğini bildiren havadisî bir akşam gazetesi bir Nisan münasebetiyle uçurulan balonlardan zannederek tekzip etmek istemiştir. Havadisimizin doğru olduğunu tekrar işarete lüzum görmüyoruz.

sini Babıâli'den istemiş.. Şimdi o günleri düşündükçe gülmekle ağlamak arasında halâ mütereddit kalıyorum:

Kaymakamın bu para talebi üzerine bakınız dahiliye nezareti bana ne yazıyor:

"Muha İtalya konsoloshanesine silâh atılması maddesinden maznun dört kişinin derdestleri için sarf olunan yüz elli lira için Muha kaymakamından havale isteniyor. Bunlar asıl maznularımızdır, iş tamamen haledilmişmidir bilinemediğinden istiksar olunuyor. Tesviyei maslahatla neticenin izahı..

Babıâlinin ısrarı üzerine silâh atan dört kişi yakalanıyor, şimdi iş bu hususta sarf olunan paraya geince orası:

"İyi amma, ya silâh atanlar bunlar değilse.. o vakit bu parayı vermem, çoktur diyor. Tuhaf ve o nisbette acı bir alışveriş değilmi? "

(Bitmedi)

Mahmut Nedim Bey

(Son Yemen Valisi)

30 Senelik Siyasî Esrarı
ifşa Ediyor!

Tefrika 80

tercüme ve ictibas hakkı mahfuz

efendi Muhaya çıkmıştı.

Muha harap, tenha, adeta ölü bir kaza merkeziydi. Orada İtalyanların bir tek tabası bile yoktu, ticaretse zaten mevcut değildi.

O halde bu konsolosun orada ne işi vardı. Maksadın, başdan başa kapanmış, iyi muhafaza edilen sabilin ötesinde berisinde açık kapılar bulundurmaktan başka birşey olmadığını anlamak çok güç bir şey değildi. Binaenaleyh bu konsolosu tanımadığımı ve tanınamalarımı mahallî hükû-

İtalyanlarsa bundan fena halde kuşkuluyorlardı. Sahil boydan boya açık bir kapı gibi serbest ve arızasız olmalıydı, onlar ve İngilizler böyle istiyorlardı. İngilizler bir dereceye kadar — karadan Aden tarafından hemhudut olduğumuz için — aldırış etmeseler bile İtalyanlar asla bunu hoş göremezlerdi.

Bir gün Muhaya bir İtalyan konsolosu geldiğini haber aldım. Valizlerini, kavaslarını, memurlarını peşine takmış bu konsolos

Elli kişi hararetli bir kongre yaptılar

Fakat salonda saatlerce tek bir ses duyulmadı!

Istanbuldaki Dileizler, cemiyetlerinin senelik kongresini dün saat 13 te Şehzadebaşı'nda Letafet apartmanında yaptılar.

Duyumyan ve eşitmiyenlerin yaptıkları bu toplanma diğer kongrelere nazaran hayli enteresandı. Pek hararetli münakaşaların cereyan etmesine rağmen bir tek çıt bile olmuyordu, el ve parmaklar mütemadiyen bükülüyor; inip kalkıyor ve âzalar birbirleriyle bu suretle görüşüyordu.

Saat on üçe gelmişti, cemiyetin reisi Süleyman Sırrı Bey oturduğu köşeden kalktı, salonun ortasında bulunan geniş masanın başına geçti. Birbirleriyle mübahaseye dalmış olan bir kısım âza reis in bu hareketini göremediler. Bunları ikaz için reis ayağını şiddetle yere vurdu. Bu toplanma işaretiydi. Bazıları da arkadaşları tarafından masa başına çağırıldılar. Bittabi ses seda yok, herkes reis in içtimar açmasını bekliyordu. Süleyman Sırrı Bey ellerini havaya kaldırdı. Parmaklarının hareketiyle ve dudaklarını açıp kapıyarak anlatmaya başladı. Bu el ve parmak hareketleri o kadar sür'atle yapıyordu ki..... Bir kaç dakikada herkes reis in kongreyi açtığını ve idare heyetinin yedi aylık raporunun Medeni Bey tarafından okunacağını anlamıştı.

Süleyman Sırrı Bey meramını anlatmıştı emin olduktan sonra yerini Medeni Bey'e verdi. Dilsizler mektebinde yedi sene tahsil görmüş bir zat olan Medeni Bey bulunduğu sandalyeden kalktı, masa başına geçti. Bana kanlara başıyla hafif bir selâm verdikten sonra işaretlerle kendisine karşı gösterilen teveccühe teşekkür etti ve evvelce yazılmış olan idare cemiyetinin faaliyet raporunu okumaya başladı. Fakat Medeni Bey raporu evvelâ kendisi okuyor, sonra cümle, cümle işaretlerle ve dudak hareketiyle âzalara anlatıyordu. Bütün dilsizler can kuşağıyla değil, fakat gözlerinin bütün dikkatleriyle Medeni Bey'in işaretlerini takip ediyorlardı. İdare heyetinin raporunda, Maarifin dilsizlere himayesini göstermediği, Süleyman Sırrı Bey tarafından 12 dilsize okuma ve yazma öğretilmediği, yeniden 23 dilsizin müraعاتı üzerine gece kursu açılacağı zikrediliyor, İstanbul'da bir dilsiz mektebi açılmasına müsaade edilmesi hususunda büyük makamlara keyfiyeti arz için bir heyetin gönderileceği yazılıyordu. Bu esnada reis Süleyman Sırrı Bey söz aldı:

— Feryat ediyoruz, memleket neden biz çahil bırakıyor, emediyen yük hayvanları gibi ifadeyi meram etmekten aciz olarak mı yaşayacağız, mektep açma işini ehemmiyetle takip etmek lâzımdır. Yeni idare heyetinden bu iş bekliyoruz, dedi, daha doğrusu bu fikrini işaretlerle bildirdi. Gözlerin ve başların tasvipkâr işaretleriyle muvafık görüldü.

Diğer âzaların da bu meseleye çok ehemmiyet verdikleri anlaşılıyordu: Çünkü yerlerinden kalkıyor ve iki ellerini ileri uzatarak söz istiyenler olmuştu. Âzalardan biri söz istediğinin farkına varılmadığını görünce, yumruğunu masanın üzerine vurdu.

Fakat bu vuruşu da duyulmamıştı. Bunun üzerine âza hemen yerini değiştirdi ve nihayet söz alarak mektepsizlik derdinden yana yakala bahsetti. Şu muhakkaktı ki, bütün dilsizler ve sâğırlar yeni harfleri tamamen öğrenmek için mektep istiyorlardı. Mektep işinin müzakeresi bir aralık pek hararetlendi, fakat görüldü ve şamata dan eser yoktu.

Yalnız ellerin inip kalktığı, parmakların büküldüğü, görülüyor, bu hareketlerin gittikçe hızlanmasından müzakerenin hararetlendiği anlaşılıyordu. Bu esnada tesadüfen bir sandalye yere düştü, oldukça gürültülü bir ses çıkardı. Fakat bu ses müzakerenin harareti arasında duyulmadı ve kimse dönüp sandalyenin devrildiğini görmedi bile.....

İdare heyetinin raporu tamamen okunduktan sonra rey kondu. Herkes parmaklariyle kabul kelimesi işaretini yaptı ve bu iş bitti.

Bundan sonra yeni idare heyeti intahabına geçildi. Tahtaya bazı isimler yazıldı ve herkese beyaz rey varakaları dağıtıldı. Riyaset ve umumî kâtiplik için müteaddit namzetler yazıldığı için kime rey verileceği münakaşa edilmeye başlandı.

Namzetlerin taraftarları, âzalar arasında dolaşarak kendi namzetlerine rey verilmesini temine çalışmaya koyuldular. Fakat rey temini işaretleri yapıldığı için hemen her âza vaziyete uzaktan bakmakla vukuf peyda edebiliyordu.

Biraz sonra ortaya ufak kırmızı bir kutu getirildi. Reylerin toplanmasına başlandı. Herkes reyini kutuya atıyordu. Bu sırada genç bir dilsiz reisi Süleyman Sırrı Bey'in yanına yaklaştı. Okuyup yazma bilmediği için rey pusulasını yazmasını rica etti.

Süleyman Sırrı Bey namzetlerin arasında bulunduğu için bu işi diğer bir âzaya havale etti. Bu âza evvelâ Süleyman Sırrı Bey'i, sonra diğer namzet Sırrı Bey'i gösterdi. İki elinin parmaklarını aşağıya doğru açık tuttu ve sonra parmaklarını karından boğazına doğru yukarıya çıkarttı, bununla "Canın iki namzetten hangisine rey vermek istiyor, demek istiyordu. Genç âza, Süleyman Sırrı Bey'i tercih ettiğini bildirdi ve bu isim rey varakasına yazıldı. Bundan sonra reyler tasnif edildi ve riyasete Süleyman Sırrı, umumî kâtipliğe Medeni, veznedarlığı Feraci, muhasebeciliğe İbrahim, idare müdürlüğüne Ahmet Beylerin seçildikleri anlaşıldı.

Yeni idare heyeti âzalarının seçilme tebriki diğer cemiyet kongrelerinde olduğu gibi alluşlarla değil, hep birden yeni âzalara tebessümlü bakışlarla yapıldı. Ve bu sessiz, fakat hareketli kongre de bitti.

Yekta Ragıp

Edirne'de Belediye işleri Belediye reisi ekrem B. malûmat veriyor

Edirneye ait bazı işler hakkında vekâletle temas etmek üzere Ankaraya giden Edirne belediye reisi Ekrem bey dün Ankaradan dönmüştür. Ekrem bey bir muharririmize şu malûmatı vermiştir:

— İtfaiye teşkilâtımızı asrî tensikle karar vermiş bulunuyoruz. Şimdilik mevcuda ilâveten bir arazözle bir merdivenli otomobil alacağız. Bunların bedeli bütçeye konan parayla sigorta şirketlerinden alacağımız itfaiye hissesinden temin edilmiştir.

Sattıkları mevat sıhhi kontrolle tabii olan esnafı modern şartlara uygun bir hal içinde toplamak da Edirnenin ileri gelen ihtiyaçlarından birisidir. Bunun için de bedestenle civarını muvafık bulmaktayız.

Mesele üzerinde işlenmiş olduğundan bedestenle civarındaki dükkânların, İstanbul Evkâf heyeti fenniye müdürü Fikri

Takvim

Cumartesi 2 Nisan 25 Zilkade	Pazar 3 Nisan 26 Zilkade
Gün doğuşu 5,42	5,40
" batışı 18,36	18,36
Sabah namazı 4,42	4,40
Öğle 12,18	12,17
İkinci " 15,53	15,53
Akşam " 18,38	18,39
Yatsı 20,08	20,09
İmsak " 4,59	3,57
Yılın geçen günleri 92	93
" kalan " 275	274
Çaylak fırtınası	

Hava — Dün sıcaklık azami 11, asgari 1 dereceydi. Bugün hava bulutlu olacak ve rüzgâr mutedil sür'atte İdoistan esecektir.

Radjo

Istanbul — 6 dan 7 e kadar gramofon, 7,30 dan 8,30 a kadar Darü'talim musiki heyeti, 8,30 dan 9 a kadar Selim Sırrı bey tarafından konferans, 9 dan 10 a kadar Darü'talim musiki heyeti 10 dan 10,30 a kadar orkestra.

Vişna — 12,30 konser — 14,10 konser — 14,35 konser — 16,40 konser — 18,30 konser — 20,35 orkestra konseri — 22,45 dans.

Heilsberg — 7,30 jimnastik ve musiki — 9,3 jimnastik — 13 plak — 14,30 musiki — 17,15 musiki — 23,20 dans.

Bükreş — 13 plak — 18 konser 19 konser — 20,40 Tais, operası.

Roma — 13 plak — 18,30 ses ve musiki konseri — 21,45 operadan nakil.

Budapeşte — 10,15 Konser — 13,05 konser — 18,30 Tsigan musikisi — 20,40 piyano konseri — 21,30 operet — 22 Tsigan musikisi.

Oslo — 17,30 konser — 19,15 milli musiki — 21 konser — 23,15 şarkı — 23,45 dans.

Moskova — 9 dan 21 e kadar neşriyat.

Varşova — 13,45 plak — 19,30 konser — 23,10 konser — 23,50 dans.

Paris — 7,55 jimnastik — 8,45 musiki — 9 haber — 13,30 orkestra ve jaz — 20,45 matbuat haberleri — 21,45 şarkı ve şiir — 22,15 akşam havadisi.

Darü'lbedayi son temsili son defa olarak

Cumartesi, pazar, pazartesi akşamları "Saatchı, şarkılı komedisi oynanacaktır.

Bugün akşam saat 21,30 da

Saatçi

Şarkılı komedi 3 perde

Beyin bir Edirne seyahatinden sonra belediyeye devri kabil olacaktır.

Edirne'de ikinci nevi ekme meselesi hayatî bir münakaşa zemini teşkil etmiştir. Fakat belediye heyeti ikinci nevi ekmeğin çıkarılmaması hakkında bir karar vermiş değildir. Bu karar bir sene evvel vilâyet sıhhiye meclisi tarafından verilmiştir. Bu defa Ankarada bu meseleyle de meşgul oldum, sıhhiye vekâletiyle temasta bulundum. Bu meselenin yakın bir zamanda müstahseller lehine halledileceğinden ümit varım.

Su meselesi imar projemizin birinci maddesini teşkil etmektedir. Bu hayatî meseleyi hallettikten sonra kanalizasyon inşaatına başlayacağız. Su meselesi halledilmek üzeredir. Evvelce elektrik şirketine yaptırdığımız proje bazı fennî noksanlarından dolayı Nafia vekâleti tarafından iade edilmişti. Bu noksanları şirket ikmal etmek üzeredir.

Kalpte İğne

Tefrika :
49

Nakleden : ja.

Elenamın beyazlığı kaybolmuştu. Şimdi yüzüne kan hücum etmişti: — Katil mi yakalandı? Katil mi yakalandı? Ne diyorsunuz?

Sonya, suçuk kanlılığını kardeşinden fazla muhafaza ediyordu. Söze karışarak:

— Hakikaten şayanı dikkat.. M. Franoy, dedi, rica ederim anlatınız.

— Gayet basit, azizim Madam. Alelûsul bir taharriyat yapıldı, ve Larşe, vekilharç Patris'in odasında, henüz kanı üzerinde bir hançer ve bir de ihtiyar kadını öldüren iğneyi buldu. Katil de derhal tevkif edildi.

Elena ayağa kalkmış, salonda bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu.

— Patris mi? diyordu, fakat bu adamlar çıldırmışlar? Nasıl olur da onu tevkif edebilirler? Hangi delile istinaden?

Franoy kemali sükûnetle sordu:

— Niçin buna hayret ediyorsunuz madam? Mademki aleti katil odasında bulundu, daha ne delile luzum var?

Elena bir tedbirsizlik ettiğini anlamıştı:

— Evet, dedi, hakkınız var. Bu adama karşı muhabbetim vardıda.. onun için inanmak istemiyorum.

— Olabilir. Hem kendisi Rus. Sizin milletinizden.. neyse, şimdi hapistedir, ve iki güne kalmaz, şeriki cürümlerini öğreniriz.

—... Ve yahut söyledirler, değilmi? İtirafatın ne şekilde elde edildiğini zannederim siz de bilirsiniz.

Elena bu sözleri boğuk bir sesle söylüyordu. Her zamanki soğukkanlılığını kaybetmişti. Franoy susuyordu. Şimdi, sözlerinin aksülâmelerini tetkik ediyordu. Sonya başını önüne eğmişti. Gözlerini göstermeye korkuyordu. Şeriki cürümlerinin tevkifini duyan bu iki kardeş, herhalde cezanın başladığını daha şimdiden hissediyorlardı. Elena düşünüyordu. Franoy, onun susuşunda bir tehdit hissediyordu. Yoksa kendini müdafaaaya mı karar vermişti? Nihayet, hiddetle söylendi:

— Bu Larşe delil..

Ve kardeşine dönerek:

— Sonya, derhal şatoya gitmeliyim, ve, Markiyle konuşmalıyım, dedi.

Franoy müdahale etti:

— Ne yapabilirsiniz madam? Marki ne yapabilir? Katil hemen hemen cürmü meşhut halinde yakalandı. En iyisi, bırakınız adalete seyrini takip etsin.. Ve mücrim, şeriklerini ele versin..

Elena omuzlarını silkti ve cevap vermeden dışarı çıktı. İki arkadaş Sonyanın karşısında kaldılar. Biraz sonra dışardan bir motor sesi duyuldu, ve Elena'nın otomobili yıldıırım gibi geçti, gitti. Franoy, mühendise dönerek:

— Ben, dedi, eve dönüyorum, sizi de burada bırakıyorum.

— Peki.. Teşekkür ederim. Biraz Matmazelle görüşmek istiyorum.

Franoy dostunun gözlerine baktı ve:

— İyi edersiniz, dedi, sizin yerinizde ben de olsam böyle yapardım.

Sonra anî bir hareketle genç kıza elini uzatarak:

— Allaha ısmarladık matmazelle.

Dedi, çıktı. TESHİR EDİLEN ADAM Bir saat sonra Elena, Marki d'Oviyak in karşısına oturmuştu. Oda, yarı karanlıktı. Uzaklarda pencereden, ufuklara günbatısının bıraktığı mor ve penbe çizgi görünüyordu. Kır ve çiçek kokuları duyuluyordu.

Elena, ihtiyar Markiye: — Tabii anlıyorsunuz, değilmi, diyordu. Patrisin hapishanede ıstırap çekmemesi lâzım. Evet, hapiste geçireceği her gün için bin frank münasip olur. Kabul edecektir, emin olunuz. İtiraf etsin, zarar yok.. Fakat kat'iyen bir isim söyleyeyim demesin, mahvolur..

Oviyak mırıldanıyordu: — Üç ölü.. Üç cinayet.. Lânet..

— Bana itimadınız yok mu?.. Zavalı alil, taabbüt eder gibi bir sesle:

— Nasıl size itimadım olmaz.. Siz benim nurumsunuz.. dedi.

— O halde olan oldu.. Bunları düşünmeyiniz. Hem elden ne gelir ki.. Şimdi, derhal size söylediklerimi yapınız..

— Peki, yarın hallederim.

— Size söylediğim gibi yapınız, Patris'e sözlerimi aynen tekrar ediniz.

— Siz merak etmeyiniz. Her dediğinizi aynen yapacağım.

Marki güldü: — Uslu değil miyim Elena, bakınız, sözle size itiraz bile etmiyorum.

— Pek lâtifsiniz..

Katil kadın gene galebe çalmıştı. Bir kere daha vaziyeti istediği gibi düzeltmişti. Ve hınzır kadın o derece şeytaneti ileri sürüyordu ki, konuşurken sadece şesinin âhengini değiştirmiyor, kör ihtiyarın karşısında sanki kendini görüyormuş gibi, yüzünün manasını da değiştiriyordu. Bir müddet sonra:

— Yarın ben gelir, sizi otomobile alır, götürürüm, dedi. (Bitmedi)

Ipekli üzerine Boyalı çiçek

Eursada çıkan "Gazi Yolu", refikimizde okunduğuna göre Bursada diğçi Amber Bey isminde bir san'atkâr ipekli mensucat üzerine yaptığı sabit boyalı çiçek resimlerinden bir sergi meydana getirmiştir.

İş bankasının iskenderiyede açacağı şube

İş bankası unum müdürü Mahmut Celâl bey Iskenderiyedeki iş bankası şubesini açmak üzere bugünlerde şehrimize gelecek ve Salı günün Ege vapurine Iskenderiyeye gicektir. Iskenderiyeye şube müdürü Sait bey Iskenderiyede bulunmaktadır.

Mersin - Malatya treni her gün işliyecek

Şimdi haftada iki defa sefer yapan Mersinle Malatya arasındaki trenlerin her gün sefer yapmaları hakkında Devlet demir yolları idaresince yapılan tetkikat bitirilmiştir. Haber verildiğine göre trenlerin Mersin ve Malatya'dan her gün hareket etmeleri kararlaştırılmıştır.

GLORYA'da

Bu akşamdan itibaren: GÜLMEK HAFTASI

Büyük Paris'li fantezist

BACH

BAHRİYE EĞLENİYOR

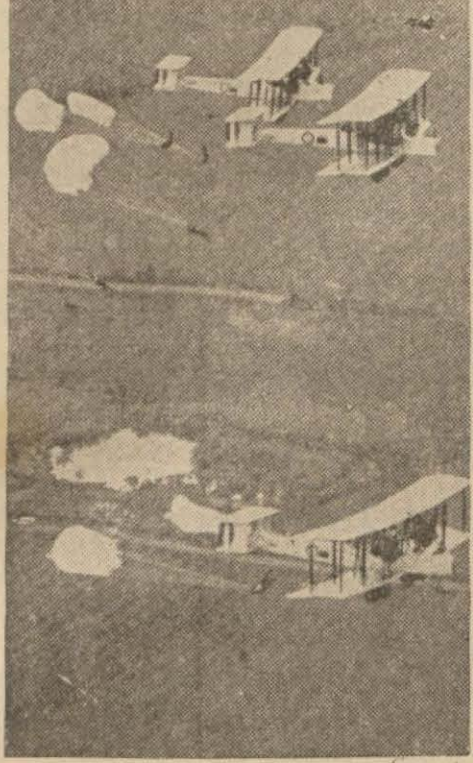
(La marine s'amuse) akenkdar şarkıları olan bu şen filmi severek göreceksiniz. İtâveten: Sesli varyeteler ile bir canlı resim.

SPOR

Aero kulüp yaz için iki şube açıyor

Tayyarelerden paraşütle atma tecrübeleri

Aero kulüp yaz mevsimi için Yeşilköy ve Kalamışta iki şube açmak maksadıyla bu iki semtte bulunan otellerle müzakereye girişmiştir. Bu otellerin üst katları kulübe tahsis edilecektir.

Kulübün bu yeni şubeleri açıldıktan sonra Yeşilköyde kara uçurları ve Kalamışta da deniz tayyaresiyle uçurlar tertip edilerek sivil tayyarecilik dersleri alan gençlerin tatbikat görmeleri temin edilecektir. Kulübün henüz tayyaresi olmadığı içindes verilmek üzere kullanılacak tayyareler şirketlerden kirayla tedarik edilecektir.

Nazarî tayyarecilik dersleri bundan sonra Galatada Koto hamında eski tayyarecilerden Salâhattin beyin makinist mektebinde, ameli dersler de Kalamışta Vecihi beyin hangarında Vecihi beyin tayyaresi üzerinde verilecektir.

Kulübün Beyoğlundaki merkezi yaz mevsimi münasebetiyle pazartesinden itibaren muvakkaten tatil edilecektir. Merkez binasının kapalı bulunduğu müddet içinde otel kısmıyla dershanelerin hazırlanması ve tayyare malzemesi tedarikiyle meşgul olunacaktır.

İdare heyeti mutat toplantılarını kulübün merkezinde yapacaktır.

Futbol işlerini tanzim için bir kaç yol vardır

Beşer kulüpten mürekkep iki grup yapmalı ve lik maçlarına rumlarla italyanlar da iştirâk ettirilmeli

Zeki

Eşref

Hakkı

Malik

Salâhattin

Sami

Millî takım için seçilen namzetlerden:

Olimpiyat likinin, muntaka ve federasyonunun Pera - Kurtuluş kulüplerinin "müsadeli", ünvanını geri alması yüzünden ihlâl ettiğini dün yazmış ve bu husustaki düşünceleri - mizi bugün için yazacağımızı da işaret etmiştik.

Bu hadise, dün gördük ki hayli veveli âkisler bırakmış, hattâ birbirine pek merbut olan iki gazeteyi biri lehte yazıyor aleyhte olmak üzere iki yazı yazmaya sevk etmiş bulunuyor!

İstanbulda futbol işlerinin bu sene, derecesi çok fazla bir teşevvüş geçirdiği muhakkaktır. Biz bunu gayrı tabii bulmuyoruz. Çünkü mukakkak olan diğer bir şey de, ortada hakikaten halledilecek, halledilmesi lâzım meseleler bulunduğudır. Bu itibarla ne, kulüplerin muntakadan çekilme hareketini Türksporuna vurulmuş bir darbe... telâkki edenlerle beraberiz, ne de Olimpiyat liki karşısında muntakanın ve federasyonun aldığı kararları isabetsiz ve gülünç bulanlarla...

Her şeyden evvel, dinlenmesi lâzım gelen haklar ve sesler bulunduğunu ve halledilecek meseleler karşısında kaldığımızı düşünüyoruz.

Evvelâ Fenerbahçe, Galatasaray ve nihayet Beşiktaşın ortaya bir hasılât meselesi çıkarmaları hayret ve tessüfle karşılanacak kadar garip bir şey değildir. Herkes bilir ki bu üç kulüp diğer kulüplerle mukayese edilemeyecek derecede büyük masrafları karşılama vaziyetindedirler. Binaenaleyh diğer kulüplerle aynı hakka malik bulunmaları âdilâne bir şey olamaz. Evvelâ bu nokta üzerinde tatmin edici bir formül bulunması lâzımdır.

Sonra hasılâtın artmasını temin edecek tedbirlere ihtiyaç vardır. Bunun için şu noktalar düşünülebilir

A - Lik maçlarına iştirâk edecek takımları tahdit etmek,

B - Seyirci adedini arttırmak için maçlara Rum ve İtalyan takımlarını da almak.

Kulüpleri tahdit
Biz kulüpleri tahdit etmek lüzumunu yerinde buluyoruz.

İstanbulda sadece bir levhadan ve beş on gençten mürekkep nice spor teşekkülleri vardır ki bunların kendilerini saran maddî, manevî setler içinde buldukları yerden bir adım ilerlemelerine imkân yoktur. Paraları olmadığı için büyüyemezler, büyük takımlarla temas imkânı olmadığı için inkişaf edemez, kabiliyetlerini gösteremezler ve bu suretle çorak bir sahada beyhude yere akıp giderler. Halbuki bunları civarlarındaki daha kuvvetli, daha büyük kulüplere ilhak etmek imkânı elde edilirse, netice ve randman derhal değişir.

Bir çok gençler büyük kulüplerin aletlerinden, sahalarından istifade ederler. Gösterecekleri cevher ve kabiliyet bir inkişaf sahası bulur. Ara sıra oyuncu buhranına (!) tutulan bü-

yük kulüplerin ise bu ilhakı memnuniyetle karşılayacaklarına hiç şüphe yoktur.

Meselâ biz şöyle bir şekil düşünüyoruz:

1 - İstanbul - (1) Vefa - Kumkapı (2) İstanbulspor (3) Süleymaniye kulüpleri kalırlar ve diğer kulüpler bu üç kulüple münasip surette birleştirilirler. İstanbulsporla Süleymaniye'yî birleştirmek suretiyle daha kuvvetli bir teşekkül vücade getirmek tasavvuru doğru olmaz. Çünkü "İstanbulspor", kulübü Galatasaray gibi bir hususiyete maliktir. İstanbul lisesine istinat eder. Az zamanda çok ilerliyen bu kulübün bu hususiyetini muhafaza etmek istemesine mâni olmak doğru olamaz.

2 - Beyoğlunda - Galatasaray ve Beşiktaş kulüpleri kâfidir. Diğer teşekküller bu kulüplerle birleşirler. Galatasaray istemese Beşiktaşın bu teşekkülleri tamamıyla içine alması ve icabında yukarı sahillerde ayrı bir şube kurması çok mümkündür.

3 - Anadolu semtinde - Fenerbahçeyle Beykoz kulüplerinin bu kısmın ihtiyaçlarına tamamıyla tekabül edebileceği düşünülebilir. Anadoluyla Beylerbeyi; Beykozla (iki şube halinde) Hilâl ile Altınordu Fenerbahçeyle mükemmelen birleşebilirler.

Mevkileri itibarıyla birleştirilmeleri mümkün olmayan ve mevcüdiyetlerinin muhafazasında fayda görülen diğer kulüplerden mürekkep bir üçüncü küme yapılır.

Rum takımları

İkinci kısma gelince; yalnız iki Rum kulübünün federe addedilmese bile müsadeli kulüp olarak lik maçlarına iştirâk ettirilmelerinde büyük

mahzurlar görmeyoruz. Bu iştirâkî hasılât içinde olduğu kadar, ciddi hakemlerin idaresi altında olmak şartıyla, bizzat spor noktasından da müfit olacağına kanıiz.

Bu taktirde adedi onu bulacak takımları beşer kulüplük iki guruba ayırmak lâzımdır:

A gurubu (Galatasaray, Fenerbahçe, Beşiktaş, İstanbulspor ve aralarında bir müsabaka yaparak elde edecekleri neticeye göre ya Pera, yahut kurtuluş).

B - Gurubu (Süleymaniye, Beykoz, Vefa, Pera veya Kurtuluş, İtalyanlar).

Her sene başında A gurubu sonucusu ile B gurubu birincisi müsabakası olarak yer değiştirmeli. Üçüncü küme birincisi de, B gurubu sonucusu ile müsabaka yapmak ve kazanmaları şartıyla bu guruba girebilmek hakkına malik bulunmalıdır.

Şilid maçlarına gelince: Bu maçlara A ve B gurubuna mensup bütün kulüpler müsavi haklarla iştirâk ettirilmelidirler.

Hasılât meselesine gelince A ve B guruplarının maçlar hasılâtı altıya taksim edilmeli bunun dört kısmı A gurubu kulüplerine iki kısmı B gurubu kulüplerine verilmelidir. İki gurup bu suretle elde edecekleri hasılâtı lik maçları sonunda kulüplerin alacağı dereceler nisbetinde daha ince ve ikinci bir taksim şekline de tabii tutabilirler. Bu taksime esas bir mevsim evvelki neticeler de olabilir.

İşte bizim yeni şekil üzerinde düşüncelerimiz ilk safha da bunlardan ibarettir.

A. Sırrı

Emsali görülmemiş bir boks maçı

Dün Cemal pehlivanla Fransız boksörü nasıl döğüştüler ?

Dün, İstanbulda, daha doğrusu Beyoğlunda, Darübedayi sahnesinde, dünya spor tarihinde görülmemiş bir "spor hadisesi", oldu. Buna spor hadisesi demek, bilemeyiz ne dereceye kadar doğru olur, fakat bu hadise spor pehlivanlığından ve kuvvetten ziyade tekniğe istinat eden bir spor olduğunun, binaenaleyh, aralarındaki otuz kilodan fazla farka rağmen, Cemal pehlivanı döveceğini iddia etmişti. İşte nihayet dün bu maç yapıldı, ve neticede, Cemal pehlivan galip oldu. Fakat nasıl! İşte:

Maç sekiz ravunttu. İkiser dakikadan. Fakat hiç kimse bu maça hâkemlik yapmak istemiyor, maçın neticesinin bir hoşuşmaya müncer olacağından korkarak çekiniyordu. Nihayet, hâkemlik işinde memlekette imsalsiz olan spor muharrirlerimizden ve boks federasyonunun eski reisi Eşref Şefik Bey, halkın ısrarı üzerine ortaya çıktı ve maçı idare etmeyi kabul etti.

Cemal pehlivan iri vücudıyla, büyük bir tesir yapıyordu.

Fransız boksörü onun yanında, çok küçük kalıyor ve manzarını, kediyi farenin döğüş manzarasını gösteriyordu.

Daha ilk ravuntta Franki Marten, Cemal pehlivanı dövme yani yumruklarıyla başladı. Fakat yumruklar Cemal pehlivana tesir edemiyordu. Aradaki kilo farkı ve Cemal pehlivanın kapalı bir vaziyette duruşu, Fransızın yumruklarından beklenen neticeyi göstermiyordu. Fransız, vuruyor, kaçıyor, pehlivanın yumruklarını kendisine dokundurmasını, tekrar vuruyor, tekrar kaçıyor.

İkinci ravuntta Cemal pehlivan bir yumruk vurdu. Franki yere düştü, kalktı ve birinci ravunttaki vaziyeti tekrür etti.

Üçüncü, dördüncü ve beşinci ravuntlar hep aynı vaziyette geçti. Fakat beşinci ravuntta bir aralık iki hasım kucaklaştılar. Pehlivan, eski bir itiyatla boksöre bir çelme takarak yere yuvarladı. Fransız kalktı. Gene vücut vücade girdiler. Bu sefer pehlivan, boksörü kolundan tutup savurdu, ayrıldılar, yalnız bu ayrılışın a - kabinde, Franki pehlivana dehşetli bir yumruk vurdu, fakat o kadar kuvvetli vurdu ki sağ kolu omuz başından çıktı ve maça devam etmeyeceğini bildirdi, bu suretle de hükmen mağlûp addedildi.

Sonra, salonda doktor arandı, bulunamadı. Boksör de tedavi edilmek üzere götürüldü.

İşte, Cemal pehlivan böylece beş ravunt yumruk yedikten sonra maçı kazanmış bulunuyordu. Bu hadisenin spordan ziyade meraklı bir döğüş gibi telâkki olunması neticesinde de, bir kısım halk:

Aşkolsun pehlivana, boksörün kolunu kırdı, diyerek Cemal pehlivanı omuzladı ve sokağa çıkararak alkışladı.

Bu maçtan evvel bir takım maçlar daha yapıldı. Galatasaraylı Enver, Artur isminde bir boksörü, ilk ravuntta iki defa nakavt ettikten sonra nakavt ederek galip geldi.

Yorgos ile Selâmi de ikiser dakikadan altı ravunt döğüşeceklerdi. Dördüncü ravuntta kadar Yorgos, ihtiyar ve artık bitmiş olan Selâmiyi epeyce hırpaladı.

Fakat bir aralık, Selâminin eldiveni çözüldü. Hâkem, iki boksöre: "Durunuz, eldiven bağlansın", dediği bir anda Yorgos, Selâmiye bir yukruk vurup nakavt etti. Yalnız, bu yumruk, hâkemin "dur", emrinden sonra vurulduğu için, mümkâna oldu. Maç neticesiz ilân edildi.

Dünkü müsabakalar!

Güres millî takım seçme müsabakaları dün Beşiktaş kulübünde pek çok meraklıların huzurunda yapılmıştır. Müsabakaya Vefa - Kumkapıdan 10, Haliçten 4, Anadoludan 2, Kuleli - den 3 güreşçi iştirâk etmiştir.

Netice berveçhi atidir:

Filiz siklette: Birinci, Hikmet (Anadolu); ikinci, Süreyya (Kuleli); üçüncü

güncü Rıza (Vefa - Kumkapı).

En hafif siklette: Birinci, Şeref (Haliç); ikinci, Yaşar (Vefa - Kumkapı); üçüncü, Tarık (Kuleli).

Hafif siklette: Birinci, İsmail (Vefa); ikinci, Bedri (Vefa - Kumkapı); üçüncü, Veli (Vefa - Kumkapı).

Yarım orta siklette Birinci, Saim (Lütfen sayfayı çeviriniz)

İş Kanunu Lâyihası

İş sahipleri işçilerin sıhhatleriyle alâkadar olacaklar

(Beştarafı dünkü sayımızda)

Madde 149 — Ücretlerin arttırılmasına veya indirilmesine mümanaat ve yahut iş sanayi hürriyetine tecavüz maksadile cebir ve tehdit yoluyla veya yahut fill vasıta ve sahte bahanelerle grevi vücuda getirmek veya grevin devamına sebep olmak yasaktır.

II — Uzlaşma komisyonları ve hakem heyetleri

Madde 150 — İşçilerle iş sahipleri arasında iş şartlarına dair müşterek bir ihtilâf zühüründe ihtilâfı mucip meseleler aşağıda gösterildiği veçhile teşkil edilecek bir uzlaşırma komisyonuna bu komisyon bir anlaşma vücuda giremezse bir hakem heyetine arz edilebilir.

Madde 151 — Gerek iş sahipleri ve gerek işçiler müştereken veyahut ayrı ayrı, şahsan vya vekil marifetiyle ihtilâfın zühür ettiği mahallin en büyük mülkiye memuruna aşağıdaki noktaları havi bir beyanname verirler:

1 — Uzlaşma talebinde bulunulanın yahut müesseselerin isim, san'at ve ikametgâhları,

2 — İhtilâfa sebep olan noktaların kısaca izahı,

3 — Uzlaşma veya tahkim teklifinin tebliği lâzım gelen kimselerin isim, san'at ve ikametgâhları,

4 — Uzlaşma teklifinde bulunulanın ihtilâfta alâkadar kimseler için den intihap edecekleri beş murahhasın isim, san'at ve ikametgâhları.

Madde 152 — Mülkiye memuru beyannameyi aldıktan yirmi dört saat içinde muhalif tarafa veyahut mües-

sillerine tebligat yapar. Aynı zamanda dairesinin veya belediyenin resmî ilanlara mahsus mahallerine birer tebliğ varakası yapıştırır.

Madde 153 — Muhalif taraf tebliğ aldıktan sonra üç gün içinde mahallin en büyük mülkiye memuruna cevap vermiş olmalıdır. Cevap verilmemesi uzlaşma veya tahkimde imtinâa ham olunur.

Muhalif taraf teklifi kabul ettiği takdirde intihap edecekleri beş murahhasın isim, san'at ve ikametgâhlarını cevaplarında bildirir.

Uzlaşma teklifi olan taraf mahallin en büyük mülkiye memuruna üç gün içinde cevap yetiştiremeyecek kadar uzakta bulunur yahut işin müzakeresi sebebiyle cevabın gecikeceğini tahmin ederse keyfiyeti mezkûr üç gün içinde mahallin en büyük mülkiye memuruna bildirir. En büyük mülkiye memuru teklifi yapan tarafla anlaştıktan sonra müddeti lâzım geldiği kadar temdit ve bunu tebliğ eder.

Madde 154 — Müteakabil teklifler kabul edildiği takdirde mülkiye memuru iki tarafın murahhaslarını derhal içtima davet ve riyaseti altında bir komisyon teşkil eder.

Madde 155 — Komisyon ihtilâfın hallinde mutabık kaldığı takdirde mülkiye memuru tarafından bir zabıt varakası tanzim edilerek iki taraf murahhaslarına imza ettirilir.

Madde 156 — Komisyon uzlaşma şartlarında mutabık kalmazsa mülkiye memuru ihtilâfın hakeme havalesini teklif ve tarafları birer hakem ve-

ya daha ziyade veyahut iki tarafça müşterek bir hakem tayinine davet eder. İhtilâfın hallinde hakemler de uzlaşmazlarsa müştereken yeni bir hakem intihap edebilirler.

Madde 157 — Hakemler ihtilâfın hallinde uzlaşmadıkları gibi ikinci bir hakem intihabında da mutabık kalamazlarsa keyfiyeti bir zabıt varakasıyla mülkiye memuruna bildirirler. Bu halde mülkiye memuru resen bir veya daha ziyade hakem tayin eder.

Madde 158 — Hakemler tarafından esasa dair verilen imzalı kararname mülkiye memuruna tevdi edilir.

Madde 159 — Müstereken iş terkedilmiş olur ve alâkadarlar uzlaşma teşebbüsünde bulunmazlarsa (152 inci maddelerde beyan edilen şartlar dahilinde mülkiye memuru işçi ve iş sahiplerini aşağıdaki noktalara cevap vermeğe davet eder:

1 — İhtilâfı mucip mesele,
2 — Uzlaşma komisyonu veya hakem heyeti teşkil edip etmeyeceklerini,

3 — Uzlaşmaya muvafakat edildiği takdirde tarafların beşer kişiden ibaret intihap edecekleri murahhasların isim, san'at ve ikametgâhlarını.

Madde 160 — Mülkiye memuru murahhaslar listesini aldıktan sonra 153 üncü maddede beyan olunduğu veçhile meseleyi intaç eder.

Madde 161 — Uzlaşma veya tahkim talebi, karşı tarafın ret veya ademi icabeti, uzlaşma veya hakem komisyonlarının mukarrefatı en büyük mülkiye memuru tarafından ihtilâfın çıktığı mahal belediyelerine tebliğ olunur. Belediyeler bu tebligatı umumî ilânata mahsus mahallere resmen talik ederler.

Bu ilânlar alâkadarlar tarafından da talik olunabilir. Bunlar her türlü damga resminden muafıttır.

Madde 162 — Komisyon murahhaslarıyla hakemlerin Türk tabiiyetini haiz olmaları şarttır. Kadın çalışan müessese ve sanayide zühür eden ihtilâflarda kadımlar da murahhas ve hakem olabilirler.

Madde 163 — Yukarıki maddelerde bahsolunan zabıt varakaları kararnamelemlerin asılları mülkiye memur luğunda alikonularak birer sureti İktisat vekâletine gönderilecektir.

Bu evrak ve muamele damga ve kaydiye resimlerinden muafıttır.

Bu evrak ve muamele damga kaydiye resimlerinden muafıttır.

Üçüncü kısım : Birinci bab

Kanunun tabiiyatına memur teşekküller ve uzuvlar

Madde 164 — Senede iki aydan fazla en az on işçi çalıştıranlar işçileri için İktisat vekâletinin göstereceği nümune veçhiyle bir sicil defteri tutmaya mecburdur.

Madde 165 — İş sahipleri iş başlangıcında ve iş devam etmekte ise her sene kânunusani içinde işçinin adedi ve iş yerinin sıhhi hal ve vaziyeti hakkında İktisat vekâletinin vereceği nümune veçhiyle bir beyanname yapacaklar ve bunu salâhiyetler dairesine vereceklerdir. İş yerleri kapatıldığı takdirde gene bir ay içinde salâhiyetler dairesine aynı suretle beyanname vereceklerdir.

Madde 166 — Belediye reisleri erkek, kız on sekizden aşağı yaşta bulunan bütün işçilerin baba, ana, vâsi ve iş sahiplerine çocukların evlerini ve aile atlarını, doğdukları tarih ve mahal ile oturdıkları yer gösterir bir cüzdanı meccanen verirler.

İş sahipleri bu işçilerin işe girdiği tarih ile işi bıraktığı tarihi bu cüzdana yazarlar.

Madde 167 — İş sahipleri yukarıki maddede yazılan hususları gösterir ayrı bir defter tutmaya mecburdurlar.

Madde 168 — Müfettişler tarafından yapılacak teftişlerde görülecek noksanların yazılmasına mahsus defter bulundurulur ve bu defteri müessese sahibi veya müdürler müfettişlerin emrine âmâde bulundurmaya mecburdurlar.

(Devam edecek)

Japonyada faşizm !

Siyasî katiller ve tehditler hükümetin vaziyetini sarsmıştır

(Taymis'ten): Japonya'nın bu gün başında bulunan hükümet geçen ay, büyük bir ekseriyetin itimadını kazanmış ve bu suretle mevkiinin çok kuvvetli olduğu anlaşılmıştır. Halbuki hâdisat Japon hükümetinin hiç de kuvvetli olmadığını ispat ediyor.

Kabinenin Dahiliye Nazırı Nakahashi sıhhi sebepler ileri sürerek istifa etmiştir. Hakikatte Dahiliye Nazırı meclis tarafından sıkıştırılacağı anlaşılarak iş başından çekilmeyi daha muvafık görmüştür. Geçen Kânunusani Japonya imparatoruna karşı suikast hazırlayan bir Koralımın bu işe teşebbüs etmesi zabitanın reisi olan Dahiliye Nazırı ile jandarmanın kumandanı olan Harbiye Nazırını istifa ya sevk etmişti. Çünkü bu iki zatın başlıca vazifeleri imparatorun hayatını korumaktır. Fakat Başvekil, Japonya'nın umumî intihap arifesinde bulunduğunu takdir ederek bu iki nazırı feda etmek istememiştir.

Halbuki geçen Şubatın başlarında

Japonya'nın Maliye Nazırının katli, bir kaç gün mukaddem, büyük sanayi erbabından Baron Dan Takumının bir talebe tarafından atılan kurşununla maktul düşmesi, bir çok Japon büyüklerinin tehdit edilmeleri, bu iki nazır aleyninde duyulan husumeti teşdit etmiştir.

Umumi kanaate göre bu siyasî cinayetlerin arkasında müfrit sağlar bulunuyor. Hükümet Meb'usan Meclisinde 136 meb'usluk bir ekseriyeti haiz olmakla beraber halkın hükümetten hoşnut olmadığı anlaşılıyor.

Halk Mançuri ve Şanghay hâdiseleriyle meşgul oldukları için hükümet karşı hislerini kâfi derecede gösterememişlerse de infial gene mahsus bir şekil almıştır.

Bu vaziyetler karşısında Asahi gazetesi tarafından söylendiği veçhile Japonya'da demokrasi sistemi bertaraf edilerek onun yerine bir faşizm şekli kabul olunması beklenilmektedir.

Altınlar kalesi !

İngilterede altın saklamak için harikulâde bir bina yapılıyor

Kasalar dinamit, bombardıman, ateş ve tufan içinde bile açılmıyacak !

İngiltere devlet bankası, tesbir edilmez bir kale mahiyetini haiz olacak ve bankadan her hangi bir hâdise vukuunda bir paranın aşırılmasına imkân vermeyecek yeni bir bina vücuda getirmektedir. Yeni binanın yalnız kasaları (500,000) İngiliz lirasına mal olmuştur. Bu kasaların, her hangileri taarruz, bombardıman, dimanit veya tufana mukavemeti ve (500) sene yaşaması temin olunmuştur.

Yeni binanın yarı inşaatı bitmiştir. Yarısı da üç sene zarfında bitecektir. Bankanın en mühim kısmı, altınla doldurulan kasaları olduğundan bilhassa bunlara ehemmiyet verilmiştir. Yeri kazarak, delik açarak kasaların bulunduğu yere varmak imkânı bırakılmamıştır. Kasalara varmak için yegâne yol, semadandır. Fakat buna karşı tayarâre toplarına mukavemet edecek çelikten kapılar yapılmıştır. İcap ettiği zaman burası, mitralyozlarla mücehhez nöbetçiler tarafından muhafaza edilecektir. Şayet kapılar zorlanacak olursa, mütecavizler kendilerini derin ve boş bir kuyu önünde bulacaklardır. Bu derin ve boş kuyu bir lahza suyla doldurulabilecek ve bu suretle mütecavizlerin teşebbüsü akamete uğrıyacaktır.

Bu derin uçurumun altında parayı muhafaza ve müdafaa için hazırlanan vesaitin en müthişi bulunmaktadır. Bu da asıl ana kasanın kapısıdır. 25 ton siktetinde olan bu kapıyı, tek başına bankanın reisi bile açamayacaktır.

Şayet kasalara giden bütün koridorları suyla doldurmak icap ederse kasaların içine bir damla su bile sızmayacaktır. Bütün kapılar suya mukavimdir. Ve su yüzünden hiç bir zarara uğramayacaktır.

Bundan başka, bütün tesisat, ateşe de mukavimdir. Şayet her

tarafı yanacak olursa evrakla altınları muhtevi kasalar ateşten hiç müteessir olmayacaktır.

Şayet banka zapt edilecek ve bankayı zapt edenler mütehassısları kasaları açmaya icbar edecek olsalar bile mütehassısların bu işi yapmaları için tam otuz gün lâzımdır.

Bankanın elektrik teçhizatı her hangi ani bir taarruzun imkânsız bir hale getirmektedir.

Banka müthiş bir ketümiyet içinde inşa olunmuş ve onun yarı inşaatı bitmeden evvel hiç kimse onun yapıldığından bile haberdar olmamıştır. Kasaların inşaatıyla meşgul olanları inşaatın bir sırrını ifşa etmemek için yemin etmişlerdir. Bütün mimarlar ve mühendisler aynı yemini ifa etmiş bulunuyorlar.

Mimarlardan biri Londra gazetelerinden birine ancak şu sözleri söylemiştir:

"İngilterenin altınlarını tam bir emniyet içinde muhafaza için her şey yapılmıştır. Her hangi bir sırrın ifşa olunmasına imkân kalmamıştır."

Bankanın kasaları (150) milyon altını muhafaza ettikten başka icabında İngilterenin bütün bankalarındaki altınlarını da saklayabilecektir."

ÖLÜM

Erânî harbiye ferikliğinden müteakib Hasan Fehim paşa vefat etmiştir. Cenazesi bugün öğleden evvel Şişli Bulgar çarşısında İzzet paşa sokagındaki hanesinden kaldırılarak Teşvikiye camiinde namazı eda edilecek, sonra Rumelihisarındaki aile mezarlığına defnolunacaktır.

Kederli ailesine ve oğlu müteakib zabitanın Mehmet Emin beye taziyet beyan ederiz.

Ş Trabzon rüsumat muhasebeciliğinden müteakib merhum Bahaettin beyin refikası ve Şükûfe İtriyat fabrikası müessesisi Ekrem beyin valdesi Seniye hanım dün akşam vefat etmiştir. Cenazesi bugün saat II de Taşkasapta deveboynu çeşmesi sokagındaki hanelerinden kaldırılarak, Topkapıdaki aile mezarlığına defnedilecektir. Allah rahmet eyleye.

(Vefa - Kumkapı); ikinci Yusuf Aslan (Halîç); üçüncü Nuri (Kuleli).

Orta siklette: Birinci, Beşir (Halîç); ikinci Osman (Vefa - Kumkapı). Yarı ağır siklette: Birinci, Faik (Halîç); rakibi olmadığından hükmen galip sayıldı.

Neticede 14 puanla Vefa - Kumkapı birinci, 11 puanla Halîç ikinci, 4 puanla Kuleli üçüncü, 3 puanla Anadolu dördüncü gelmiştir.

Nisanın 15 inde aynı seçmeler Vefa - Kumkapı kulübünde yapılacaktır.

Futbol maçları

Dün taksim stadyumunda, ilk maçlarına devam edilmiştir. Birinci müsabaka Kasımpaşayla Vefa - Kumkapı küçükleri arasında yapılmış, Kasımpaşalılar 2 - 0 galip gelmişlerdir.

İkinci maç, ikinci kümeye mensup Eyüp - Hilâl kulüpleri arasında olmuş, 4 - 3 Eyüplüler maçı kazanmışlardır.

Üçüncü müsabaka, birinci kümenin Süleymaniye - Anadolu takımları karşılaştılar. Süleymaniye 4 - 1 galip geldi.

Dördüncü maç, İstanbulspor - Beykoz takımları arasında oldu. Oyun 3 - 0 İstanbulsporun galibiyetiyle bitti.

Bu maçtan sonra Galatasarayla Şişli Ermeni takımı arasında hususî bir talim maçı yapılmış, 5 - 0 Galatasaray galip gelmiştir.

Kadıköyünde

Kadıköyünde Fenerbahçe stadında muhtelif maçlar yapılmıştır.

İlk müsabaka Altınordu ve Topkapılılar arasında olmuş, müsabakayı 3 - 1 Topkapılılar kazanmışlardır.

Fatih - Fener Yılmaz takımları arasındaki ikinci müsabakayı Fener Yılmazlılar 2-1 kazandılar.

Üçüncü müsabaka, Moda - Arnavutköy arasında yapıldı. Oyunu 6 - 0 Modalılar kazandılar.

Bundan sonra Fenerbahçenin A ve B takımları bir ekzersiz maçı yaptılar, neticede ikişer sayıya berabere kaldılar.

Voleybol müsabakaları

Voleybol müsabakalarına Galatasaray lokalında devam edilmiştir.

Beşiktaş, Kasımpaşaya 15 - 1, 15-4 ve Fenerbahçe - Vefa - Kumkapıya 15 - 13, 15 - 9 galip gelmiştir.

İzmir ilk maçları

İzmir, 1 (A. A.) — Bugün Alsancağ sahasında ikinci takımlar arasında ilk maçlarına devam edildi. Birinci oyun Türkspor - Buca ikinciler ara-

sındaydı. Türksporlular 3-0 müsabakayı kazandılar.

İkinci maç Altınordu - Şarışpor ikincileri arasında yapıldı ve Altınordu 4-0 galip geldi. Üçüncü müsabaka Karşıyaka spor ve Altay ikincileri arasında cereyan etti ve Altaylılar 3-0 galip geldiler.

Bundan sonra İzmir A ve B muhtelifi arasında bir ekzersiz maçı yapıldı.

İzmir at yarışları

İzmir, 1 (A. A.) — İlk bahar at yarışlarının ikincisi bugün ıcrâ edildi.

Birinci koşu üç yaşındaki yerli ve arap erkek ve dişi taylara mahsustur. İkramiyesi 300 lira ve mesafesi 1000 metreydi. Altı tay iştirâk etmiş, Fikret ve Ahmet Beylerin Yıldırımını birinci; Emir Salim Beyin Bozkurdu ikinci; Şükri Ağanın Seyyadı üçüncü gelmiştir.

İkinci koşu, üç yaşındaki yerli, haliskan İngiliz erkek ve dişi taylara mahsustur. İkramiyesi 525 lira ve mesafesi 1600 metreydi. İki tay iştirâk etmiş, Akif Beyin Lâlesi birinci; Hasan Ağanın Şenkızı ikinci gelmiştir.

Üçüncü koşu dört ve daha yukarı yaşta yerli ve arap at ve kısraklara mahsustur. İkramiyesi 375 lira ve mesafesi 2000 metreydi. Dört hayvan iştirâk etti, Kenan Beyin Şadını birinci; Ali Beyin Hadidi ikinci; Halil Efendinin Ceylani üçüncü gelmiştir.

Dördüncü koşu dört ve daha yukarı yaşta Haliskan İngiliz at ve kısraklara mahsustur. İkramiyesi 750 lira ve mesafesi 2000 metreydi. Bu koşuya yedi hayvan iştirâk etti, İzmir Mebusu Celâl Beyin Kezibanı birinci; Fikret ve Ahmet Beylerin Friği ikinci; Dreokurdu üçüncü gelmiştir.

Beşinci koşu dört ve daha yukarı yaşta yerli ve arap at ve kısraklara mahsustur. İkramiyesi 225 lira ve mesafesi 2.200 metreydi. Bu koşuya dört hayvan iştirâk etmiştir. Kemal Efendinin Alderivişi birinci; İbrahim Efendinin Tayyarı ikinci; Nuri Beyin Ceylani üçüncü gelmiştir.

Macarlar galip

Poşkalya münasebetiyle Fransa'nın Red Star kulübü tarafından tertip edilen turnua da, Macar Kispet takımı, Almanyanın Essen takımıyla Pariste karşılaşmış ve Macarlar dört iki Almanları yenmişlerdir.

Şöhret nasıl kazanılır ?

Alman Reiscümhurluğuna namzetliğini koyan mahkûmun hayatı

Eğer okuyucularımızın hatırlarından çıkmamışsa, son Almanya cümhuriyeti intihabatında, Vinter isimli birisi hapisneden reisi cühurluğa namzetliğini koymuş ve hattâ 11,470 de rey almıştır.

Vinter Almanyada usulden olduğu veçhiyle, ikinci defa bu ay içinde yapılacak olan intihabata tekrar namzetliğini koymuştur.

Bu hayvan kimdir? Şimdi size onu anlatacağız. Gustav Vinter bu gün ellî yaşındadır ve şimdi on beş aya mahkûm olduğu Bandzen hapisanesinde... oturmaktadır.

1926 senesine gelince kadar Vinter gayet dürüst ve namuskâr bir tüccardı. Fakat kim bilir nereden, aklına tuhaf bir fikir geldi. Bu da markın sukutu esnasında kıymetlerini kaybet-

Arap birliği

Suriyeyle Filistin birleşecekler mi?

Şikago Tribün gazetesi Londra (Suriye) ile Filistin'in) sabık Hidiv Abbas Hilmi paşanın kiralığı altında birleşmesi için çalıştığını haber vermektedir. Bir taraftan Araplar, diğer taraftan sabık Hidiv bu uğurda meşgul olmaktadır. Bu mesai, Arap birliğini tesise doğru ilk adımlar sayılmakta ve Arap birliğinin esaslarını ve şumulünü tesbit için bir Arap kongresinin akdi tasavvur olunmaktadır. Arap birliği kongresi, ilk hedefi, Arapları siyasi bir surette tevhit etmek değil, fakat Araplar arasında teavün ve tesanüdün tesis ve inkişaf ettirmektir.

Şikago Tribünün aldığı haberlere göre Mısır başvekili Sıtkı paşada Suriyeye vuku bulan seyahati esnasında bu plânlar lehinde bulunmuştur; Sıtkı paşa, Suriyeyle Filistin'in birleşmesi lehinde idare kelâm ettikten başka Mısırın bu birleşmek lehinde bulunacağını ifade etmiştir.

Abbas Hilmi paşa Araplarla Yahudiler arasındaki davayı da halletmeyi istindaf ediyor. Abbas Hilmi paşa Yahudilere kendi mntakalarında muhtariyet vererek Araplarla Yahudiler arasındaki ihtilâfı kâmilten kaldırmak fikrinde. Bunun için Araplarla Yahudiler arasında bir yuvarlak masa konferansının akdi bekleniyor.

Mısırda bir hadise

Gelen haberlere göre Kahire Edebiyat fakültesi kız ve erkek talebesi verilen bir ziyafette bir arada resim çıkarttıkları için fakülte reisi nezaret emrine alınmış, bunu hakaret telâkki eden darülfünun emini istifa ve talebe grev ilân etmiştir.

Bu hadise ayan ve meb'usan meclislerinde gürültülere sebep olmuş, verilen bir hafta mühletin sonunda derslere gelmeyen talebe muvakkaten tardedilmiştir.

Kısa haberler

Trabzonda bir kaza — Trabzonda bir otomobil kazası olmuş, Erzurum postasını yapan kamyon Ziganada bir çukura yuvarlanmış. İçinde bulunan posta müteahhidiyle bir yolcu ve şoför ağırca yaralanmışlardır.

Devlet dairelerindeki matbaalar — Yeni bütçeyle İstanbul ve Ankaradaki devlet dairelerindeki matbaalar tevhit edilecektir. Ankarada askerî matbaa Başvekalet ve vekâletler matbaalarıyla birleşecektir.

miş ve üzerlerine kırmızı birer çizgi çekilerek piyasadan kaldırılmış olan 1000 marklık banknotların tekrar kıymetlerinin iadesini istemek için teşebbüsata girişmekti. Vinter, kuvvetli zekasıyla, Almanyada küçük Borjuva sınıfının kendisine mahsus hissiyetle bu banknotları, ne olur ne olmaz diye sakladıklarını düşünerek ortaya atılmış, ve Alman bakasının, 1000 marklık banknotları ödemek mecburiyetinde olduğunu sürmüştü. Filhakika, derhal Vinterin etrafına büyük bir kalabalık toplanmış, onu, bu teşebbüsünde teşvik etmişler ve kendisine nakdi yardımlarda bulunarak zengin olmasına sebep olmuşlardı. Esasen Vinterin istediği bundan başka bir şey değildi. Maamafih Vinter, Alman bankasına müracaat etmemiş de -

ğildi. Hattâ üç defa müracaat etmiş ve üç defasında da kapı dışarı edilmiş ti. Lâkin, o iddisına taraftar olanların ümitlerini daima arttıracak sözler söylüyordu. Fakat bir gün geldi ki, nihayet müddei umumî ise vaziyet etti ve onu on beş aya mahkûm etti.

Fakat Vinter az kalsın yakayı kurtaracaktı. Zira, hâkimlere: — Ben her gün benden malûmat isteyenlere bir çok cevaplar gönderdim. bevannameler dağıttım, bu iş için büyük bir yazıhane tuttum, hesaplara bakmız, demisti. Fakat ortaya bir kaç şahit çıktı ve Vinterin:

— Dünyada hayvan çok... Ben de hayvandan daha hayvan olanları istisna ediyorum.

Dediğini söylediler ve bunun üzerine mahkûm edilebildi.

Vinter hapise girmeden evvel, bütün ziraat âlemini altüst edecek bir keşifte bulunduğunu bildirdiyordu.

— Bizim, diyordu, artık sun'î, madeni veya başka gübrelere ihtivaımız yok. Ben yeni bir usul buldum, bu usul le nebatata azot, asifosforik ve potasyum veriyorum. Binaenaleyh, artık bu maddeleri yapan sanayi ilânı harp edebiliriz.

Vinterin keşfi basittir. Demir tellerden mürekkep bir sistemle tarla ların rekolte münasibetive kavbolan fevzühareket kuvveti iade edilmekte, hattâ arttırılmaktadır. Mütehasırların verdikleri raporlara nazaran Vinterin usulünün tatbik edildiği tarla lardan 25 kilo ağırlığında lâhneler alınmıştır.

Görüldüğü ki Vinter çok savanı dikkatli bir şahsiyettir. Maksadı sadece Almanya malivesini islah değil, fakat ziraat âlemini baştan aşağıya değiştirmekti.

Geçen 13 mart intihabatında ona 11,470 Alman rey verdi. Bakalım bu reyi kendi tabiriyle hayvandan daha hayvan, kaç kisten rey alacak?

Doktor Hafız Cemal

Dahillî hastalıklar mutahassısı Cumadan maada her gün öğleden sonra saat 2.30 dan 5 e kadar İstanbulda divanyolunda 118 numaralı hususî kabinesinde dahillî hastalıkları muayene ve tedavi eder. Telefon: İstanbul (2. 22398)

VAKITın Küçük ilânları

10 defası yüz kuruştur

Seyyar memur istiyoruz — Zabitanın memurları ve ailelerine ve sair kimselere yerli mallar satmak üzere istihdam edilecektir. On lira dipozitle 9-14 arasında Sultan hamamında Dikranda hanında bir numaraya müracaat (2695)

Para yahut her nevi eşya — Hükûmet memurlarına kefaletli müteselsileyle yahut ipotekle verilir saat 9 - 12 arasında müracaat: İstanbul Bahçekapı dördüncü Vakıf han asmakat 29. (2717)

Kiralık kat — İdarehane, muayenehane veya ikamet için, iki oda Ankarada. caddesinde 52 numaralı eve müracaat

Mucizeler doktoru !

Burun içindeki sinirlerden birisine dokununca ..

Mafsalları tutuk kadın koltuğa oturdu on dakika sonra koş koşu çıktı

Bundan iki se. kadar evvel, "Vakit" bir doktorun, insanın burnunun içindeki sinirlerden birisine dokunmakla mu cize nev'inden tedaviler yaptığını yazmıştır. Amerikalıların "İstirap hâkimi", dedikleri bu doktor şimdiki Paristedir. Kendisini ziyaret etmiş olan bir gazeteci, intibalarını şu suretle anlatıyor:

Geçen gün bir dostum dedi ki:

— Parise bir doktor gelmiş, mucizeler yapıyor.

— Mucizeler mi?

— Evet mucizeler, yani öyle harikulâde tedaviler yapıyor ki bunlara başka bir isim bulamıyorum. İşin tuhafı şu ki, meslektaşları şimdiki kadar aleyhinde hiç bir teşebbüsle bulunmadılar ve onu parçalamadılar? Vakti doktorun icrayışanat etmek için bütün ve sikaları tamam amma. Malûm ya bu gibi hâdiselerde insanın en büyük düşmanı, bizzat meslektaşlarıdır.

— Kendisini taniyor musunuz?

— Hayır, fakat, bir çok ahbablarımı söylediler. Meselâ meşhur Jenerallerimizden birisi nevrojjiye tutulmuş, Paris'in bütün üstadları âciz kalmışlar. Kendisine bizim doktoru tavsiye etmişler, gitmiş ve derhal iyileşmiş. Sonra, gene tanınmış muharrirlerimizden birisi günlerce uyuyamıyormuş. Kendisine verilen bütün ilaçlar midesine bozmaktan başka bir şey yapamamış. Muharrir, artık çalışamaz olmuş ve günden güne erimeye başlamış. Bizim doktora göndermişler, bir gün içinde, tıpkı eski masallarda olduğu gibi, ona uykusunu ve sıhhatini iade etmiş. Fakat bütün bunları, görüyorsunuz ki, ben de "mıs.. mıs.." larla anlatıyorum. Gazeteci değil misin, git, bir de kendin ör...

— İsmi ne bu doktorun?

— Doktor Paul Gillet.

Hizmetçi beni salona aldı Burası hoş bir yerdi. Burada, modern dekorasyon yoktu. Camlı dolaplarda ameliyat aletleri gözüküyordu. Sade ve sağlam, bir masa, yerde kalın bir halı, duvarlarda tablolar vardı. Rahat, zarif bir salon. Masasının arkasında da mucizeler doktoru. İki âteşin göz, Asuri bir sakal, büyük bir saffet, uzun parmaklı ve mütemadiyen hareket ederek konuşan eller..

— Oturunuz. Saat 8 de hastalar gelmeye başlar, bir dakika boş durmam. Çok hasta geliyor. Ekserisi zavallı ve fakir kimseler. Bir çokları uzak yerlerden gelmişler.. Bunlar, bana tamamen itikat eden hastalardır. Doğrusu bir çokları için maalesef yapılacak bir şey yok. Benim hakkımda ne duyduunuz? Bir çokları deli, kimisi şarlatan kimisi de manyatizmacı dediler değil mi? Fakat aleyhimde bulunanlar hakırsızlık ediyorlar, ve çoğu, tedavi usulümin ne olduğunu bile bilmeden aleyhimde bulunuyorlar. Fakat, ben, tıp fenninde büyük bir akis uyandıran bir tedavi usulü keşfettiğime kaniim. Bu usul o kadar basittir ki, benimle beraber çalışacak herhangi bir doktor, iki ay zarfında bunu benim kadar tatbik edebilir ve muvaffak olur. Fakat uzun söze ne hacet, geliniz ve görünüz.

Hakikaten gördüklerim beni hayret ve dehşet içinde bıraktı. İçeriye en evvelâ, almış yaşlarında bir adam girdi. Sapasağlamdı. Bu adam, pek az evvel, koltuğundan kalkamazmış. Ken-

Amerikalı doktor iş başında

disini bir çocuk gibi soyarlar, gtydirirlermiş. Baş dönüp yere düşmeden bir aynaya bakamazmış. Halbuki şimdi, sizin ve benim gibi yürüyor, geziyor ve hayattan memnundur. Bana: — Efendim, dedi, doktorun sayesinde basübadelmekt sırımın mazhar oldum.

Doktorla beraber yan odaya geçiyorduk. Burada bir hasta, dişi koltuğu gibi bir koltuğa oturmuştu. Doktor, burnunun deliklerinden içeri iki madeni âlet sokup hafif bir tazyik yaptı. Hastanın yanakları kızardı. Gözleri yaşardı. İşte bu kadar. Hasta ayağa kalktı, iyileşti. Bir kaç seans sonra da hiç bir şey kalmıyacak.

Bütün mânasiyle afallamıştım.

Kaprya kadar sürüne sürüne gelmiş, mafsalları tutuk bir kadın mucizeler doktorunun koltuğuna oturdu, on dakika sonra, gözlerini yaşlar, minnettarlığını hicırıklarıyla boğduğu mırıldılara tevdi ederek koş koşu odadan çıktı.

Dört saat mütemadiyen karşımda inmeli, âsabi bir sürü genç ve ihtiyar hastalar gördüm. Hasta gelip iyileşmiş gidiyorlardı. Bir küçük yavru getirdiler. Yere kurumca çöküyordu. Ayaklarında duramıyordu. Doktor, on dakikada onu iyi etti. Vakti öteki çocuklar gibi koşuyacaktı amma, ayakta durup yürüyordu. Doktor bana dönerek:

—Ne dersiniz?

Dedi, Şöyliyecek bir şey bulamıyordum. Büyük bir heyecan hoşuzumu sığıyordu.

Doktor izahat verdi:

— Görüyorsunuz ki ben ne bir manyatizmacı, ne de bir şarlatanım. Sadece iddiam şudur ki "Grand sympathique", denilen âsap, örümcek ağı gibi milyarlarca sinirlere ayrılan kollarıyla dağılarak adalelere girer ve hüceyrelere faaliyini tanzim ederek, beynin ancak bir süs teşkil ettiği vücut makinesini kontrol eder.

"Sympathique", bilhassa deveranı dâmi değiştirerek tesirler yapar. Tehlikesiz bir surette ona temas edince harikulâde neticelere vâsil oluyoruz, ve en hassas olduğu yerde, yani, burnun içinde bulunan noktada bulup tahrik edince diğer meslektaşlarımız tarafından terk edilmiş hastaları iyi ediyordum. Bütün mesele bundan ibarettir.

Amerikalıların "İstirap hâkimi", dedikleri doktor heyecan geliyor.. Ve, annemizin karında dünyaya geleceğimizi ilk defa hissedip faaliyete başlıyan ve bizi, ancak ölümün kapısında terkedip bu sinirlerin sonsuz hassalarından bahsediyor.

3. K. O. Sa. Al.Ko. dan

Catalca Mst Mv için 500 kilo ru üzüm alınacaktır. İhalesi 5 - 932 salı günü saat 16 da ihale edilecektir. Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ihaleye iştirak edeceklerin de vakti muayyeninde komisyonumuzu müracaatları. (169) (1257)

***

Çengelköyünden Catalca Mst Mv. nakledilecek motör ve teferriatının Demontaj, nakili ve montaj 4 - 4 - 932 pazartesi günü saat 16 da ihale edilecektir. Taliplerin keşif ve şartnamesini görmek üzere her gün ihaleye iştirak edeceklerin de vakti muayyeninde komisyonumuzu müracaatları. (172) (1260)

***

İstanbul Levazım eşya ambalaj için bir adet motörlü elektrik tulur bası alınacaktır. İhalesi 6 - 4 - 93 T ve saat 15,5 da yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ve ihaleye iştirak edeceklerin de vakti muayyeninde komisyonumuzu müracaatları. (171) (1259)

***

Selimiye fırını için müteahhit nam ve hesabına bir motör alınacak ve hamur makinesinin bazı aksamı tamir olunacaktır. Pazarlığı 2 - 4 - 932 cumartesi günü saat 15,5 ta komisyonumuzda yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini almak üzere her gün komisyonumuzu ve hamur makinesinde yapılacak olan tamirâtı görmek üzere Selimiye fırını memurluğuna müracaatları ve pazarlığa iştirak edeceklerin yevmi muayyeninde komisyonumuzda bulunmaları. (166) (1231)

***

Ciheti askeriye için münakasaya konulup bilâhare ihalesinden sarfınazar edilen 611 metre mik'abı kereste bu kere yeniden kapalı zarf usulü ile münakasaya konmuştur. İhalesi 4 Nisan 932 perşembe günüdür. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün münakasaya iştirak edeceklerin de ihale tarihinde İzmir Müstahkem mevki satın alma komisyonuna müracaatları. (132) (1018)

***

Kayseri ve Talas yolundaki pavonlarla Efker'de bulunan kırtaa - tın beş aylık ihtiyacı olan (306,000) kilo ekme 3 nisan 932 salı günü saat 14 te kapalı zarf usulü ile ihale edilmek üzere münakasaya konmuştur. Talip olacakların şartnamesini görmek üzere hergün Kayseride VI K O. SA. AL. KO. müracaatları ilân runda görmele ve münakasaya iştirak edeceklerin de şartnamesini alması ihalesi komisyonumuzda yapılacaktır. Taliplerin hurdaları nakliye tabi olunur. (133) (1019)

***

60,000 kilo fırın odunun alınacaktır. Taliplerin şartnamesini almak üzere her gün ve ihaleye iştirak edeceklerin de 2 - 4 - 932 cumartesi günü saat 15,5 da komisyonumuzda müracaatları. (170) (1258)

***

Beşinci laym Taş kışladaki elektrik tesisatı tamir ettirilecektir. Pazarlığı 2 - 4 - 932 cumartesi günü saat 16,5 da yapılacaktır. Keşifnamesini görmek isteyenlerin her gün pazarlığa iştirak edeceklerin vakti muayyeninde komisyonumuzda müracaatları. (167) (1249)

***

K. O. ihtiyacı için 80 çift 13 tek altı araba koşumu pazarlıkla alınacaktır. İhalesi 4-4-932 pazartesi günü saat 14,30 da komisyonumuzda yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini almak üzere her gün ve ihaleye iştirak için de muayyen saatte komisyonumuzda müracaatları. (174) (1279)

***

3,500 adet alâfranga kağıdı ile 3000 adet timar fırçası alınacaktır. İhalesi 8-4-932 cumartesi günü saat 15 te yapılacaktır. Şartname ve nümunesini görmek isteyenlerin her gün ve ihaleye iştirak edeceklerin de vakti muayyeninde komisyonumuzda müracaatları. (173) (1278)

REŞAT ENİSİN ESERİ

Kanun Namına

Bu Senenin En Kudretli, En Güzeli Realist Romanıdır
İtinai Bir Baskı Ve Şık Bir Kapak İçinde Çıktı
Basan Ve Neşreden Sühulet Kütüphanesi

Fiatı 75 Kuruş

**As. Mk. SA. Al. komisyonu
İlanları**

Askeri mekteplerle hastaneler ihtiyacı için 18,000 kilo toz şeker pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 3 nisan 932 pazar günü saat 16 ya kadar Harbiye mektebindeki satın alma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için komisyon müraaatlara ve iştirak için de muayyen vakitte komisyon hazır bulunmaları. (257) (1256)

Kadın ve doğum hastalıkları
Mütehassısı
Doktor

Hüseyin Naşit

Türbe, eski Hilâiahmer binası
No. Tel. 226 2120

Devlet Demiryolları İlanları

Ankara deposu kömür tahmil ve tahliyesinin kapalı zarfla münakasası 14 Nisan 932 perşembe günü saat 15 te idare merkezinde yapılacaktır.

Tafsilat Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde birer liraya satılmakta olan şartnamelerde yazılıdır. (1149)

**Istanbul Evkaf Müdür-
lüğünden:**

Miktarı	Cinsi
700 ilâ 800 K.	Pirinç ve dökme
350 ,, 400 ,,	Bakır
27 adet	köhne saatler

Hey'eti hazırasıyla ,, halı parçaları ve saire eşya

Şehzade ambarında mevcut yukarıda cinsleri yazılı eşya ayrı ayrı aleni müzayedeye konmuştur. Talip olanların şeraiti anlamak üzere her gün Levazım İdaresine ve eşyaları görmek için Şehzade ambarına ve ihale günü olan Nisanın yirmi birinci perşembe günü saat on dörtte idare Encümenine müraaatlara. (1152)

**Gedikpaşa Jandarma
Satın alma komisyon riyasetinden:**

2500 portatif kürek kılıfı 1000 bel kayışı 500 omuz kayışı 500 kütük 1000 süngülük 300 tülek kayışı 1800 portatif kazma kılıfı 50 portatif balta kılıfı 600 tel makası kılıfının kapalı zarfla münakasası 17 Nisan 932 pazar günü saat 15 te yapılacak ve her kalem için ayrı ayrı talepte de bulunulabilecektir. Taliplerin şartname ve nümuneleri görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için talip olacakları halemlere ait teminat ve teklifnamelerle mezkûr günde muayyen saate kadar komisyonumuza müraaatlara. (1222)

VAKIT

Adres: İstanbul Ankara caddesi
Vakit yurdu

Telefon: Yazı işleri 2.4379 ve
2.3872 idare 2.4370

Posta kutusu: 46.

Telgraf: İstanbul Vakit.

Abone şartları:

	1	3	6	12	Aylık
Dahilde	150	400	750	1400	Kuruş
Hariçte	800	1450	2700		

İlan şartlarımız:

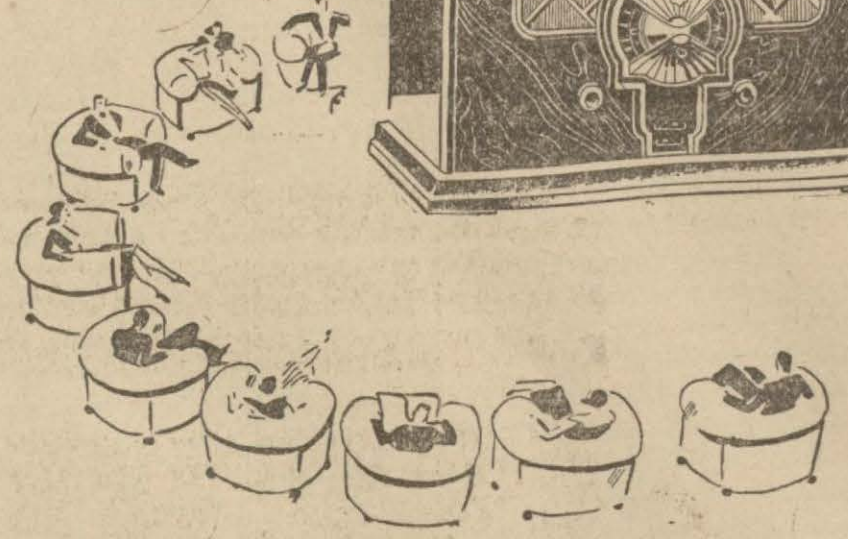
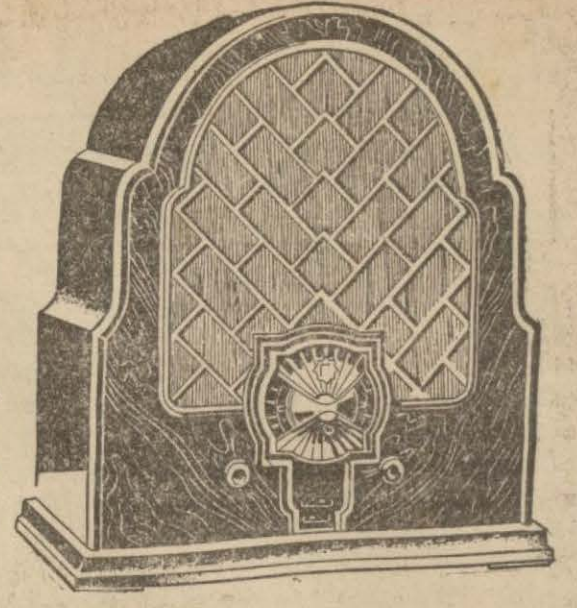
Satır	Resmî	Husûsî
10 Kş	10 Kş	12.50 Kş
Santim	20	25

Küçük ilan şartlarımız:

1	2	3	4	1-10	Daha
30	50	65	75	100	Kuruş
A - Abonelerimizin her üç aylığı için bir defa meccanendir					
B - 4 satırı geçen ilanların fazla satırı için 5 kuruş zammolunur.					

VAKIT Matbaası

Sahibi: Mehmet Asım, umumî
neşriyat müdürü: Refik Ahmet

Her kes gibi siz de

bütün Avrupanın her akşamki musiki neşriyatını muntazam takip etmek ve kolaylıkla dinlemek isterseniz mutlaka Otomatik iskala ile mücehhez TELEFUNKEN 340 modelini tercih etmelisiniz. İcabında antensiz işleyebilen bu ahize sedayı aynen idedeki sedakle temayüz etmektedir.

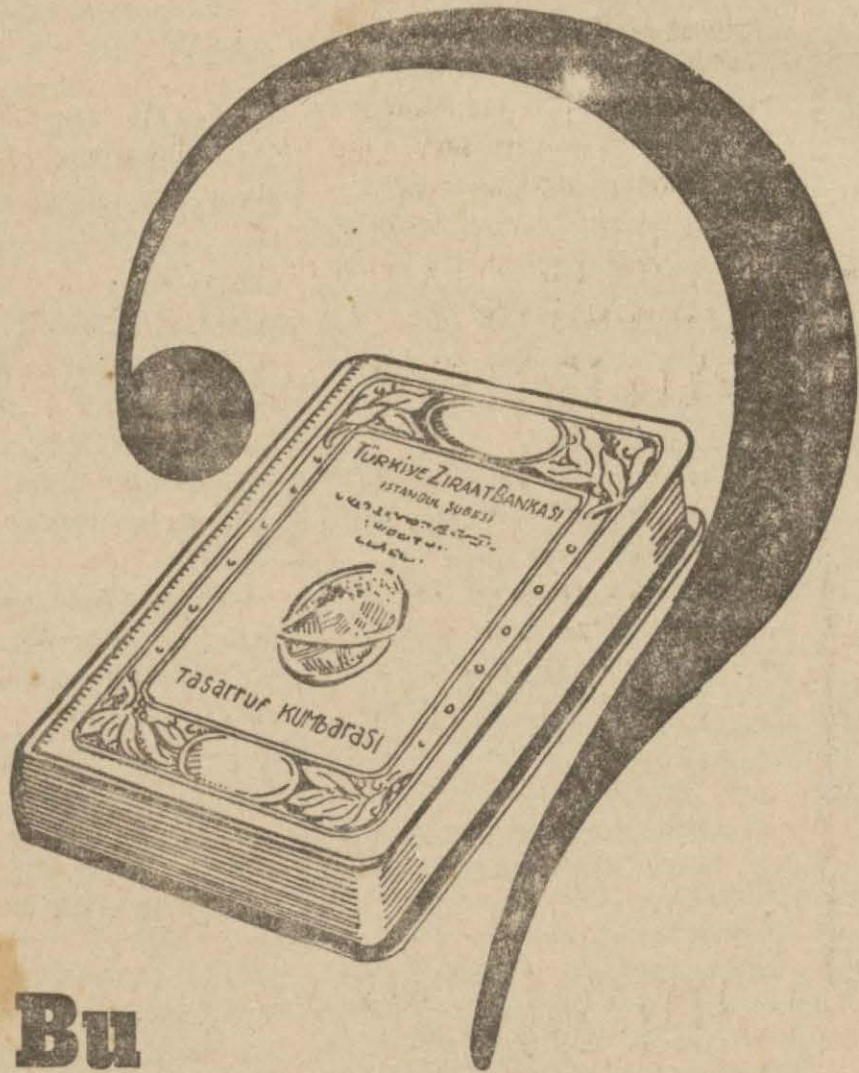
Operatörü aynı mahfaza içinde ve ya ayrı olan
Telefunken 340 ahizesini evinizde tecrübeye hazırız.

TELEFUNKEN

Satış mahalli

**BOURLA BİRADERLER ve ŞİŞİ
SATİE BEYOĞLU - BEYAZIT - KADIKÖY
MAGAZALARI**

öksürenlere: **KATRAN Hakkı Ekrem**

**Bu
Nedir**

**Çocuklara mahsus
HAYAT KİTABI**

hayat - kumbarası

**Ziraat
Bankası**

NIN